

მეცხეთის უნივერსიტეტი

№8-9 (285) სექტემბერი-ოქტომბერი, 2023 წელი

ბამოლის 1990 წლის დეკემბრიდან

პირველად - საქართველოში მოღვაწეობის მანძილზე

საზრანათის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში, ქალბატონი **შერაზ გასრი** სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ესტუმრა, 29 სექტემბერს. თავდაპირველად, ელჩი უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა **მაკა ბერიძემ** მიიღო. მათი საუბარი საქართველოსა და საფრანგეთს შორის თანამშრომლობის საფუძველზე საგანმანათლებლო სფეროს ხელშეწყობას შეეხო. დაისახა სამომავლო თანამშრომლობის გზები.

შემდეგ, უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში გაიმართა ელჩთან შეხვედრა, რომელსაც სტუდენტები და პროფესორ-მასწავლებლები ესწრებოდნენ.

გაგრძელება მე-2 გვ.

უნივერსიტეტში სასწავლო წლის დაწყება იზიარეს

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, 18 სექტემბერს, სასწავლო წელი დაიწყო, რაც საზეიმო ვითარებაში აღინიშნა. სტუდენტებმა ყვავილებით შეამკეს ივანე ჯავახიშვილისა და გრიგოლ ხანძთელის ძეგლები, გაჟღერდა საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი.

ლონისძიება უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში უნივერსიტეტის რექტორის მოადგილემ სამეცნიერო დარგში, პროფესორმა **მერაბ ბერიძემ** გახსნა. იგი მიესალმა სტუდენტებს, პროფესორ-მასწავლებლებს, სამხარეო ადმინისტრაციისა და ქალაქის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელ პირებს, სტუდენტთა მშობლებს და გაიხსენა 90-იან წლებში უნივერსიტეტის დაარსების ისტორია: იმ დროს საქართველოში შექმნილი რვა უმაღლესი სასწავლებლიდან ვერცერთმა გაუძლო იმდროინდელ ურთულეს სიტუაციას, მხოლოდ ჩვენ გავეუძელით ამ გამოცდას და მიინდა, ამ ისტორიის ნაწილი იყოთ თქვენც, ახალგაზრდებო. ასევე, მნიშვნელოვანი იყო 2002 წელს ახალქალაქში უნივერსიტეტის დაარსება. შემდეგ ეს ორი დაწესებულება გაერთიანდა და ჩამოყალიბდა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტად.

დღეს სტუდენტებს აქვთ ყველა პირობა იმისათვის, რომ ისწავლონ, დაეუფლონ პროფესიას, იყვნენ კონკურენტუნარიანები საქართველოს ფარგლებს გარეთ არსებულ შრომის ბაზარზეც კი. მიინდა ყველას ვუსურვო წარმატებული სასწავლო წელი.

სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტმა **გიორგი კურტანიძემ** სტუდენტებს სწავლის დაწყება მიულოცა და პირველკურსელებს უსურვა, ეს ოთხი წელი ისე გაეტარებინათ, როგორც ჩანაფიქრსა და ოცნებებში ესახებათ.

გაგრძელება მე-2 გვ.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში, 30 ოქტომბერს, აფხაზური ენის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება გაიმართა. საქართველოში ეს დღე 2007 წლის 27 ოქტომბრიდან აღინიშნება. შეგახსენებთ, რომ საქართველოს კონსტიტუციით აფხაზური, ქართულთან ერთად, მეორე სახელმწიფო ენადაა აღიარებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები აფხაზი თანამომხმეებისთვის.

ღონისძიების ორგანიზატორები გახლდათ ორგანიზაცია „მესხი ახალგაზრდები ერთობისთვის“ წევრები. ამ დღის აღსანიშნავად, 27 ოქტომბერს,

მიაქვან „აფხაზური ენის დღეს“

მინვეული ვიყავით შოთა მესხიას სახელობის ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში. ღონისძიების ფარგლებში, ვისაუბრეთ ქართულ-

აფხაზურ ურთიერთობებზე და საფუძველი ჩავუყარეთ ახალ სათანამშრომლო კავშირებს.

გაგრძელება მე-2 გვ.

მისიით გაცხადებული პრიორიტეტი – უმაღლესი და პროფესიული პროგრამების თანაარსებობა 83.3

XLIII რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სესია

83.4

„სამეწარმეო განათლება, გზა ინოვაციის, თანასწორობისა და ხარისხისაკენ“

83.5

სამეცნიერო გულანის მორიგი სხდომა

83.8

„სამშობლოს არვის წაპართევთ, ჩვენს წერხვინ შეგვაცილება“

83.12

პირველი გვერდიდან

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განსაკუთრებული დღეა იმდღე, რომ სტუმრად გვყავს საფრანგეთის ელჩი საქართველოში ქალბატონი შერაზ გასარი. უნივერსიტეტის სახელით, მინდა მადლობა მოვასხენო ქალბატონ ელჩს ჩვენთან ჩა-

პირველად - საქართველოში მოღვაწეობის მანძილზე

მოზრანებისთვის. ძალიან საინტერესო საუბარი გვექონდა თქვენთან შეხვედრამდე. სტუდენტებს გაქვთ შანსი, უშუალოდ დიპლომატიისაგან გაიგონ, რა შესაძლებლობას უხსნის ქართულ-ფრანგული ურთიერთობები ახლაგაზრდებს საგანმანათლებლო კუთხით. მე კიდევ ერთხელ მადლობას მოვასხენებ ქალბატონ ელჩს მოზრანებისთვის. - აღნიშნა რექტორმა.

ქალბატონმა ელჩმა განაცხადა, რომ საქართველოში ცხრათვიანი მოღვაწეობის მანძილზე, პირველი გასვლითი ვიზიტი სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში და სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაგვემა. აღნიშნა, რომ ამ რეგიონს მისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ტოლერანტობის, მულტიკულტურულობის, მულტირელიგიურობის უნიკალურობით.

ელჩის მთავარი მისიაა, როგორც დიპლომატმა, წარმოადგინოს თავისი ქვეყანა იქ, სადაც ჩადის. ყველაზე მნიშვნელოვანი ჩემთვის არის ადამიანური კავშირები ხალხთან, სტუდენტებთან, მოსახლეობასთან, რომ მერე უკეთ გავიგო, რა არის მათი მოლოდინები. ეს დაგვეხმარება, გავიგოთ, შემდეგ რა მიმართულებით ვიმუშაოთ.

თქვენგან ბევრი რამ მინდა გავიგო, ვნახოთ, რისი გაკეთება შეიძლება, რომ შემდეგ უფრო გამყარდეს ურთიერთობები ჩვენს ქვეყნებს შორის. - ბრძანა ქალბატონმა ელჩმა.

ლონისძიებმა გაგრძელდა პრეზენტაციით - „საფრანგეთში სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობის შესახებ“, რომელიც წარმოადგინა

კამპუს ფრანსის თბილისის ბიუროს წარმომადგენელმა ნათია მსხალაძემ. სტუდენტთა მხრიდან დაისვა არაერთი კითხვა, რაზედაც ქალბატონმა ელჩმა და ქალბატონმა ნათიამ ამომწურავი პასუხები გასცეს. ორივე მხარე შეთანხმდა, რომ საგანმანათლებლო კუთხით სამომავლო თანამშრომლობის პერსპექტივა არსებობს, რისთვისაც დაიგეგმება ამ თანამშრომლობისათვის საჭირო გზები.

ლიკა ზაზაშვილი

უნივერსიტეტში სასწავლო წლის დაწყება იზაიებს

პირველი გვერდიდან

სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტმა გიორგი კურტანიძემ სტუდენტებს სწავლის დაწყება მიულოცა და პირველკურსელებს უსურვა, ეს ოთხი წელი ისე გაეტარებინათ, როგორც ჩანაფიქრსა და ოცნებებში ესახებათ.

იხსენა უნივერსიტეტის დაარსების პერიოდი და აღნიშნა, რომ არ იყო მარტივი ურთულეს წლებში რეგიონში საგანმანათლებლო დაწესებულება გახსნილიყო: მინდა აღვნიშნო, რომ სამცხე-ჯავახეთის სა-

ხელმწიფო უნივერსიტეტი არ არის მხოლოდ სასწავლო დაწესებულება. უნივერსიტეტი სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის განვითარებაზეცაა ორიენტირებული. დღეს იგი არის არა მხოლოდ რეგიონის, არამედ ქვეყნის მასშტაბით უმნიშვნელოვანესი განათლების კერა. იცით რა მახარებს? უამრავი კონკურსი ტარდება და ჩვენი სტუდენტები არიან საუკეთესოთა შორის საუკე-

თესობები, რაც ნიშნავს - ეს უნივერსიტეტი ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში იკავებს მაღალ ნიშანს.

სტუდენტებს მიესალმნენ და წარმატებული წელი უსურვეს ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერმა ირაკლი ლაზარაშვილმა, საკრებულოს თავმჯდომარემ დავით ლომიძემ, ახალციხის ციხის დირექტორმა ზაზა თამარაშვილმა, განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანმა, ასოცირებული პროფესორმა გულიკო ბეჭაურმა, იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებულმა პროფესორმა დავით ხობელიამ, ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტის დეკანმა, პროფესორმა ცისკარა ზარანდიამ, ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანის მოადგილემ, ასოცირებულმა პროფესორმა ლერი ნოზაძემ.

ლონისძიებზე ბატონმა მერამ განსაკუთრებულად აღნიშნა იმ სტუდენტების დამსახურება, რომლებიც თამაზ ბექაიას ფონდის დაფინანსებით ერთჯერადი პრემიითა და სემესტრული სტიპენდიებით დაჯილდოვდნენ. ლონისძიებზე მარეზ ნათენაძის სახელობის პრემია მისი ძმისაგან - მალხაზ ნათენაძისაგან გადაეცა ჰასმიკ მერაბიანს, რომელიც 2023 წელს სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დანყებით განათლების მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებულ საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩაირიცხა ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მიღებული უმაღლესი ქულებით.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მესამე კორპუსში (ახალქალაქი), 19 სექტემბერს, საზეიმოდ აღინიშნა ახალი სასწავლო წლის დაწყება. დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა რექტორის მოადგილე მესამე კორპუსში ასოცირებული პროფესორი ვასილ მოსიაშვილი, რომელმაც სტუდენტებს, განსაკუთრებით პირველკურსელებს, მიულოცა ცხოვრების ახალი ეტაპის დაწყება, წარმატებული, სიახლეებით აღსავსე და ნაყოფიერი სასწავლო წელი უსურვა თითოეულ მათგანს.

მისასალმებელი სიტყვით წარსდგნენ: განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი, ასოცირებული პროფესორი გულიკო ბეჭაური, პროფესორი როინ ყავრიანი, სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტი გიორგი კურტანიძე თავისი გუნდით.

სტუდენტებს გადაეცათ პირველკურსელთათვის სპეციალურად შედგენილი კვირეულის პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც გაგრძელდა შემდეგ დღეებში პირველკურსელთათვის უნივერსიტეტის სხვადასხვა სამსახურების საქმიანობის გაცნობა.

ლიკა ზაზაშვილი

მიეძღვნა „აფხაზური ენის დღეს“

პირველი გვერდიდან

აღსანიშნავია ისიც, რომ შეხვედრით აფხაზ თანატოლებს და მოვისმინეთ მათი ისტორიები, გავეცანით მათ ყოველდღიურობას და ემოციებს. ერთხმად შევეჯდრით, რომ ახალგაზრდების როლი და მონდომება, ჩვენი დაახლოების საქმეში, ყველაზე მნიშვნელოვანია.

რაც შეეხება სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 30 ოქტომბერს გამართულ ლონისძიებას, იგი მოიცავდა რამდენიმე აქტივობას. გაიმართა აფხაზური ცენტრის პრეზენტაცია, ასევე, დამსწრე აუდიტორიისათვის აფხაზი მწერლებისა და ლიტერატურის გაცნობა, შედგა თემატური თამაშები. ლონისძიებას ესწრებოდა ჩვენი აფხაზი მეგობარი, ბლოგერი და დოკუმენტალისტი ესმა აფსნი. შეხვედრას ონლაინ შემოუერთდა ორგანიზაციის ინოვაციური ინიციატივის, აფხაზური ენის შემსწავლელი კურსების პედაგოგი, ქალბატონი სოფიკო ჭავჭავაძე. სიტყვით გამოვიდა და აფხაზური ენის დღე მოგვილოცა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტი გიორგი კურტანიძე. სტუდენტური თვითმმართველობა ჩვენი თითოეული ლონისძიების თანამო-

ნაწილეა და მადლობა გვინდა გადავუხადოთ მათ ასეთი თანამშრომლობისთვის.

ლონისძიებზე სიტყვით გამოვიდა უნივერსიტეტის პრორექტორი, პროფესორი მერაბ ბერიძე. მან ორგანიზაციას გადასცა თარგმანები, ქართულ-აფხაზური და აფხაზურ-ქართული ლექსიკონები, თხზულებები და ამ ნივთების შესახებ გვესაუბრა. აფხაზური ცენტრის სახელით მადლობა გვინდა ვუთხრათ ბატონ მერაბს გვერდში დგომისთვის.

მილოცვას შეუერთდა უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი მაკა ბერიძე. უდიდესი მადლობა ქალბატონ მაკას იმ ნდობისთვის, რომელსაც გვიცხადებს და სჯერა ჩვენი - „მესხი ახალგაზრდები ერთობისთვის“ გუნდის წევრების.

ლონისძიება დავასრულეთ ვიდეორგოლის ჩვენებით, რომელშიც ასახული იყო ჩვენ მიერ განხორციელებული ლონისძიებები აფხაზური ცენტრის დაარსებიდან დღემდე. გვიხარია, რომ ამ ვიდეორგოლს ემატება კადრები და ჩვენ დევითი - „ხამს მოყვარე მოყვრისათვის“, გავდებთ აფხაზულ ხიდს ქართულ და აფხაზ ახალგაზრდებს შორის.

ნათია ზურაბაშვილი ორგანიზაციის - „მესხი ახალგაზრდები ერთობისთვის“ თავმჯდომარე

ბრძოლა სასწავლო პროცესი სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ვინც 2023-2024 სასწავლო წელს. ყველას, ვისაც სტუდენტის სტატუსი მიენიჭა, მინდა მივულოცო, განსაკუთრებით სტუდენტებს, რომელთაც სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი აირჩიეს, გამოცხადდა ნდობა და ამით ჩვენი პასუხისმგებლობა ერთიორად გაზარდეს. გვინდა ხაზი გავუსვათ, რომ იზრდება ჩვენი აბიტურიენტების ნდობა, იზრდება საბაკალავრო პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველთა რაოდენობა და ეს გვახარებს. გვადილევს გარკვეულ სტიმულს, რათა არ მოვდუნდეთ, პირიქით – ვიფიქროთ არსებული პროგრამების განვითარებასა და ახალ პროგრამებზე. წელს სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ძალიან მნიშვნელოვანი სიახლე აქვს – დასრულდა რეაბილიტაცია ახალქალაქის მე-4 კორპუსის. ახლა მიმდინარეობს გარკვეული პროცედურები უნივერსიტეტისთვის მისი ჩაბარების კუთხით. უნივერსიტეტი ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რომ ახალი სასწავლო წელი ახალ კორპუსში დაიწყოს.

ჩვენი გაზეთის მკითხველს შევახსენებ, რომ მე-4 კორპუსი არის რეაბილიტირებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებისთვის. ეს ნიშნავს, რომ წელს, ნოემბერში, გვექნება ახალი მიღება და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტები შეძლებენ ამ ახალ აუდიტორიებში, სწორედ მათთვის განკუთვნილი ინფრასტრუქტურით სარგებლობას. პროფესიულ პროგრამებზეც ძალიან მაღალია ჩარიცხვის მსურველთა ინტერესი, რაც ასევე ძალიან გვახარებს. ახალციხეში, როგორც მოგეხსენებათ, საექთნო განათლების პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა გვაქვს. ყოველწლიურ ჩვენს პროგრამაზე აჭარბებს ხოლმე რეგისტრირებული აპლიკანტების რაოდენობა. რეგისტრაცია დასრულებულია, აპლიკანტებთან ინტერვიუები ასევე ჩატარებულია, გამოცდებიც დასრულდა და გადავდით მეორე ეტაპზე. გამოვაცხადეთ ვაკანტურ ადგილებზე

მიღება. უნივერსიტეტის გაზეთის საშუალებითაც მოვუწოდებდი, რომ აპლიკანტებმა ყოველთვის ადევნონ თვალი არა მარტო ძირითად ვადებს, არამედ დამატებითაც პროფესიულ პროგრამებზე მიღებისას, რათა მათ ჰქონდეთ საშუალება, ისარგებლონ ახალქალაქში იმ შესაძლებლობით, რასაც მათ უნივერსიტეტი სთავაზობს. ჩვენ წელს გამოვაცხადეთ მიღება რამდენიმე პროგრამაზე: ელექტრობა,

დიპლომით მათ შესაძლებლობა ექნებათ, სწავლა გააგრძელონ ნებისმიერ პროგრამაზე, უმაღლესი განათლების საფეხურზე. აქვე ერთ სიახლეზე გავამახვილებთ ყურადღებას. ვინაიდან უკვე დასრულდა შენობის რეაბილიტაცია ახალქალაქში, ჩვენ შესაძლებლობა გვაქვს, ვიფიქროთ პერსპექტივაზეც. ჩვენი პერსპექტივა გულისხმობს შემდეგს. ახალქალაქში შენობა დაგეგმილი და დაპრო-

ექნება კარგად გააზრებული. რაც მთავარია, ამავე პროგრამის განვითარებაში მონაწილეობას მიიღებენ უშუალოდ ფერმერები, უშუალოდ დამსაქმებლები, ვისთვისაც რეალურად ვასრულებთ პროგრამას. როდესაც ვამბობთ, მონაწილეობას მიიღებენ, აქ იგულისხმება ორი ფორმა. ეს არის, პროგრამის დანერგვაში მონაწილეობა და მეორე – თავად განხორციელებაშიც შევთავაზებთ მათ თანამონაწილეობას. საექთნო განათლების პროგრამის ფარგლებში დამსაქმებლებთან – კლინიკა „სიცოცხლის ხესთან“ და „ვევექსთან“ ამგვარი ურთიერთობის კარგი მაგალითი გვაქვს. ისინი პროფესიული განათლების სტუდენტებისთვის პოტენციური დამსაქმებლებიც არიან და პედაგოგებიც, შედეგად – არც ერთი სტუდენტი არ არის დაუსაქმებელი.

ეს არის, რაც შეიძლება გვეთქვას სიახლეებთან დაკავშირებით პროფესიული განათლების მიმართულებით. ვაგრძელებთ, ბუნებრივია, უმაღლესი განათლების მიმართულებით პროგრამებს. ძალიან მნიშვნელოვანი იყო და არ შეიძლება კიდევ ერთხელ ხაზი არ გავუსვა და დიდი მადლიერება არ გამოვხატო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მისამართით, რომელიც განსაკუთრებული ყურადღებით გამოიჩინა და განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ჩვენს პარტნიორულ ურთიერთობებს. სექტემბერში ჩვენ გვექნება რესპუბლიკური დიპლომატიური საემბელეო კონფერენცია, რომლის ორგანიზატორი იყო თსუ არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი და რომელსაც სიამოვნებით ვუმასპინძლეთ ახალქალაქის რეაბილიტირებული კორპუსის საკონფერენციო დარბაზში. დარწმუნებული ვართ, რომ ახალი საკონფერენციო დარბაზი ძალიან ბევრ საინტერესო და ბევრ მნიშვნელოვან ღონისძიებას უმასპინძლებს.

კიდევ ერთხელ წარმატებულ სასწავლო წელს ვუსურვებ უნივერსიტეტის პროფესორებსა და სტუდენტებს!

მისიონის უნივერსიტეტი – უმაღლესი და პროფესიული პროგრამების თანაარსებობა

მაკა პერიძე
სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი

სატყეო საქმე, კომპიუტერული ქსელი და სისტემები, საბუღალტრო აღრიცხვა, მემოსტენობა, ძალიან დიდი კონკურსი და სერიოზული მსურველები არიან საბაჟო საქმეზე. ყველა ამ მიმართულებით გვყავს დარეგისტრირებული პოტენციური სტუდენტები, იგივე აპლიკანტები.

კიდევ ერთ ფაქტს გავუსვამთ ხაზს. ძალიან მახარებს, რომ ქართველებთან ერთად დიდ ინტერესს გამოხატავენ სომხები. წელს განსაკუთრებით გავახარა იმ ფაქტმა, რომ ინტერესი უნივერსიტეტზეც არიან მსურველები ანუ მე-9 კლასიდან გამოვიდნენ ახალგაზრდები, ენდნენ ჩვენს შეთავაზებას; ისინი ჩააბარებენ უნივერსიტეტში და დაასრულებენ სწავლას ზუსტად ისევე, როგორც მათი თანატოლები სკოლებში, მაგრამ მათ ექნებათ ერთი სერიოზული უპირატესობა – ისინი ატესტატთან ერთად (სკოლის დამადასტურებელ დოკუმენტთან ერთად) მიიღებენ პროფესიას, კონკრეტულად, მათ მიერ არჩეულ პროფესიულ პროგრამაზე ანუ ეს ყველაფერი აისახება დიპლომში. ამ

ექტებულა ისე, რომ ის ითვალისწინებს ჯავახეთის ეკონომიკური განვითარებისთვის მნიშვნელოვან პროფესიულ პროგრამებს, როგორცაა რძის დამუშავების პროგრამა, როგორცაა ხორცის დამუშავება, ძალიან მნიშვნელოვანი და მოთხოვნადი პროგრამა, როგორცაა ვეტერინარია. ამიტომ ძალიან აქტიურად ვმუშაობთ უკვე რძის დამუშავების პროგრამაზე. ჩვენ ვეცდებით, რომ ფონდები მოვიძიოთ.

რაც შეიძლება, აქტიური კომუნიკაცია გვაქვს როგორც განათლების სამინისტროსთან, ისე პროფესიული უნარების განვითარების სააგენტოსთან, რაც გარკვეულწილად გვაძლევს იმის გარანტიას, რომ პროგრამის ამოქმედება

როგორც ყოველ ახალ სასწავლო წელს, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ტრადიციად არ დაარღვია და პირველკურსელებს სპეციალურად მათთვის შექმნილი პროგრამა შესთავაზა. პროგრამის ფარგლებში, პირველკურსელები დაესწრნენ არაერთ ღონისძიებას, გაეცნენ უნივერსიტეტში არსებული ადმინისტრაციული სამსახურების მუშაობის პრინციპებს, შეხვდნენ აღნიშნული სამსახურების ხელმძღვანელ პირებს.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამის ფარგლებში, პირველკურსელებს ჰქონდათ შესაძლებლობა, უნივერსიტეტის რექტორს, პროფესორ მაკა პერიძეს შეხვედროდნენ.

მიყვავთ მოვლენებს ქრონოლოგიურად.

18 სექტემბერს, სწავლის დაწყებისადმი მიძღვნილი ღონისძიების შემდეგ, პირველ-

ღონისძიებები პირველკურსელებისთვის

კურსელები ფაკულტეტების დეკანებს შეხვდნენ, 19 სექტემბერს კი ფაკულტეტების ხარისხის სამსახურების ხელმძღვანელებს. ამავე დღეს შედგა პროგრამა MOODL-ის პრეზენტაცია.

საინტერესო და მნიშვნელოვანი გახლდათ მომდევნო

ღონისძიებების პროგრამა. პირველკურსელები გაეცნენ შინაგანნაწესსა და ეთიკის კოდექსს, გაიმართა პრეზენტაცია სამეცნიერო ბიბლიოთეკის შესახებ. განსაკუთრებით სასიამოვნო აღმოჩნდა სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტთან და მის გუნდთან, ასევე, აფხაზური ცენტრის ახალგაზრდებთან შეხვედრა.

20 სექტემბრის ღონისძიებები გაგრძელდა უნივერსიტეტის რექტორთან შეხვედრით. ამავე დღეს, სტუდენტებმა მიიღეს უნივერსიტეტის საიტისა და სტუდენტური პორტალის შესახებ ინფორმაცია. პირველკურსელებს საგანმანათლებლო პროგრამების შესახებ უშუალოდ პროგრამების ხელმძღვანელები ესაუბრნენ.

სპეციალურად შედგენილი პროგრამის ფარგლებში, გაიმართა პირველკურსელების შეხვედრა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ტერიტორიული რეზერვის ხელმძღვანელ პირებთან. ამავე დღეს უნივერსიტეტში არსებულმა ქორეოგრაფიულმა ანსამბლმა აჩვენა მასტერკლასი ცეკვაში.

კვირეულის დაგვირგვინება გახლდათ საღამო Welcome party, რომელიც უნივერსიტეტის ყველა სტუდენტისთვის ახალციხის ციხეზე გაიმართა. Welcome party გახსნა და სტუდენტებს მიესალმა უნივერსიტეტის თვითმმართველობის პრეზიდენტი გიორგი კურტანიძე, ასევე, უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი მაკა პერიძე.

Welcome party-ზე იმღერა მარიტა როხვაძემ, ღონისძიების დიჯეი მარგო ლუჩკო გახლდათ. საღამო დასრულდა ულამაზესი ფეიერვერკით.

ჩვენი კორესპონდენტი

6-7 ოქტომბერი ახალქალაქში, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის IV კორპუსის საკონფერენციო დარბაზში, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ენათმეცნიერების ინსტიტუტმა და სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ჩაატარა XLIII რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სესია, რომელიც გახსნა აკად. არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ლექსიკოლოგიის განყოფილების ხელმძღვანელმა, თსუ კავკასიოლოგიის სასწავლო/სამეცნიერო ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა, პროფესორმა მერაბ ჩუხუაძემ. სესიას მიესალმნენ და წარმატებული მუშაობა უსურვეს არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა ნანა მაჭავარიანმა, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა მკა ბერიძემ, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პრორექტორმა სამეცნიერო დარგში, პროფესორმა მერაბ ბერიძემ. მისალმების შემდეგ სესია მოხსენებათა მოსმენასა და განხილვას შეუდგა.

ნარგზ ახვლედიანისა და ქეთევან მარგიანის მოხსენება, **„ერთი ნაგენტივარი ტოპონიმის ისტორია-ეტიმოლოგიისათვის ქართველურში“**, ეხებოდა ქართველურ ფორმატში, სვანურის მონაცემების გათვალისწინებით, ქობულეთის მუნიციპალიტეტში არსებული ჰიდრონიმის, კინტრიშის მარცხენა შენაკადის, გეოგრაფიული სახელის, „კინკიშას“, ისტორია-ეტიმოლოგიას; მათ გამოთქვეს მოსაზრება, რომ იგი ზანიშია. მერაბ ბერიძის მოხსენებაში – **„მეთერთმეტე საუკუნის ანთროპონიმები ფოკანის ტაძრის ეპიგრაფიკის მიხედვით“** – განხილული იყო ნინო მინდინის მუნიციპალიტეტში მე-11 საუკუნის 30-40-იან წლებში ბაგრატი მეოთხის თანამედროვე ქართლის კათალიკოსის, იოანე ოქროპირის ინიციატივით ხუროთმოძღვრის მიქელ „ქართლისა ბანასაქალარის“ მიერ აგებული ფოკანის ეკლესიის ისტორიულ წარწერებში მოხსენიებულ პირთა სახელები, ე.ი. ანთროპონიმები. მათგან მიღებული წარმომავლობითი

სახელები შემდგომში გვარად ქცეულა. მომხსენებელმა ყურადღება გაამახვილა წარწერების მნიშვნელობაზე ტაძრის აშენების თარიღის გასარკვევად, ადამიანთა სახელების შესასწავლად, მათი სტრუქტურისა და სემანტიკის დასადგენად.

მარინე ბერიძემ ორი მოხსენება წარმოადგინა თანავე: ტორებთან ერთად, კერძოდ, ლია ბაკურაძესთან ერთად განიხილა ინგილოური დიალექტის პრობლემები **„ინგილო, საინგილო, ინგილოური (ტერმინთა ცვლისა და მიმართების დადგენისათვის)“**; მომხსენებელთა მოსაზრებით, ქართული დიალექტების კლასიფიკაციისას ტერმინად უნდა დარჩეს „ქართული ენის ინგილოური დიალექტი“, წარმოადგინეს შესაბამისი ინგილოსური ვარიანტიც. მეორე თა-

განსაკუთრებული ყურადღება დაიმსახურა მუსიკისმცოდნის, ნატალია ზუმაძის მოხსენებამ **„ქართული მუსიკალური დიალექტები და სიმღერა „მზე შინა“**. ეს საკულტო სიმღერა სხვადასხვა დიალექტზეა დაცული და ქართული მუსიკალური კულტურის საუნჯეს წარმოადგენს. დიალექტების უკეთ გასაზრებლად მომხსენებელს თავად მოუხდა დიალექტების მიხედვით „მზე შინას“ შესრულება, რამაც სესიის მონაწილეებზე უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოქტორანტმა ლელა თელიაშვილმა განიხილა ონომასტიკის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საკითხი **„მეტონიმია, როგორც ონომასტიკური მოვლენა ახალციხის მუნიციპალიტე-**

ტიში განიხილა თავის მოხსენებაში: **„უძველესი რელიგიური (ქრისტიანული თუ წარმართული) ლექსიკური ერთეულების ეტიმოლოგიური გააზრებისათვის სვანურში I. ლიცხტი/ლიცხატ/ლიცხტენი...“**; ნატო შავრეშიანმა წარმოადგინა **„სვანური გამოცანები (საქართველოს ეროვნულ არქივში დაცული მასალების მიხედვით)“**; საინტერესო იყო შორენა შავრეშიანის მოხსენება **„ერთი ზღაპრის ხალხური წყაროს შესახებ“**. ქეთევან ქუთათელაძემ მოხსენებაში **„ქართულ წყაროებში შემორჩენილი ქვის აღმნიშვნელი სახელწოდებები და ტოპონიმები“** განიხილა ქვის როგორც საყოფაცხოვრებო, ისე რიტუალური დანიშნულება; გამოყო ქვის საკულტო ძეგლად ალქმის შემთხვევები და მათი სახელდების საკითხი,

აქტუალობა დღესაც ნათლად შეიგრძნობა.

ნინო ციხიშვილის მოხსენების – **„მეტეგვარი სახელების წარმოება კახეთში მიგრირებულ მთიულ-გუდამაყრელებში“** – არის ის იყო, რომ კონკრეტული მაგალითების განხილვის საფუძველზე ეჩვენებინა კახეთში, სოფელ ზემო ქედში ჩასახლებული მთიულ-გუდამაყრელების მეტყველებაში მეტეგვარი სახელების წარმოების ვითარება, რომელიც ასახავს მთიულური დიალექტისათვის დამახასიათებელ მოვლენებს.

სოფიკო ჭავჭავაძის მოხსენებაში – **„უნივერსიტეტში დატოვებულ“ ვარლამ თოფურის სამეცნიერო მოგზაურობის დღიური „მასალები ქართლურ კილოზე, კავთისხევი, 1923 წ.“** – განხილული იყო საარქივო მასალები, რომლებიც უკავშირდება ვარლამ თოფურისა და ლეონ მელიქსეთ-ბეგის მივლინებას კავთისხევსა და ქვათახევიში, სადაც მათ მოიძიეს და აღწერეს იქ არსებული ხელნაწერები, ნიგნები და სხვა მასალა. მარიამ კიკონიშვილმა თანავეგორთან, ნინო ჭუმბურიძესთან ერთად ჩატარებული კვლევის შედეგები გააცნო მსმენელებს მოხსენების სახით: **„ზედსართავ მცირე-ს ლექსიკური ველი სალიტერატურო ქართულსა და დიალექტებში“**.

ჩემს მოხსენებაში **„ქართველ სასულიერო პირთა ზედწოდებათა შესახებ“** განხილულია ძველ ქართულ მწერლობაში ქართველ სასულიერო პირთა ზედწოდებები, რომლებიც მიუთითებენ სასულიერო პირთა ბუნებას, სულიერ სამყაროს, წარმომავლობას, სადაურობას, მამის სახელს, ნაწილი დაკავშირებულია კონკრეტულ არსებით ან ზედსართავ სახელთან და სხვ. ზოგიერთი ზედწოდება ქართულის ენობრივი მონაცემების გათვალისწინებით ქართველური ენების ან დიალექტის ფორმასაც იყენებს, რაც მეტად მნიშვნელოვანია ამ ენების ლექსიკურ ერთეულთა შესასწავლად. ამ მხრივ ყურადღება მიიქცია წმ. გიორგი შავთელის ზედწოდებამ შეყენებული//დაყუდებული, რომელსაც პარალელი დაეძვნა მეგრულში. ასეთი აღმოჩნდა ჭყონდიდის ტაძრის XI საუკუნის წარწერით დამოწმებული მეგრული სიტყვა „დოჟონელი“, რომელიც „დაყუდებულს“ მნიშვნელობითაა გამოყენებული მონაზვნური ცხოვრების სახეობის აღსანიშნავად.

სარედაქციო ჯგუფმა მანანა ბუკიას, ლელა გივლეშიანის, გიორგი გოგოლაშვილისა და ნანა მაჭავარიანის შემადგენლობითა და მერაბ ჩუხუაძის რედაქტორობით იმუშავა XLIII რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სესიის მასალების გამოსაცემად მომზადებაზე და სესიის ჩატარების დროისთვის იგი გამოქვეყნდა კიდევ. XLIII რესპუბლიკურმა დიალექტოლოგიურმა სამეცნიერო სესიამ დასვა საკითხები, რომელთა კვლევა უახლოეს მომავალში უნდა განხორციელდეს.

XLIII რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სესია

ნესტან სულავა
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ნავაგორთან, ნინო შარაშენიძესთან, ერთად კი ისევ ინგილოური დიალექტის პრობლემას შეეხო განსხვავებული კუთხით: **„ენობრივი ცვლილე-**

ტის ოიკონიმთა მიხედვით“, რომელშიც გათვალისწინებული იყო მსოფლიო მეცნიერული მიღწევები ონომასტიკაში და კომპლექსური მეცნიერული კვლევის პერსპექტივები წარმოაჩინა, რის გამოც ახალგაზრდა მომხსენებელმა განსაკუთრებული ყურადღება დაიმსახურა.

ეთნოლოგმა, პროფესორმა თინა იველაშვილმა თავის მოხსენებაში მსმენელებს გააცნო სიტყვა „წვიმის“ სინონიმები და მათი გავრცელებულობა სამცხე-ჯავახეთში. აღნიშნა, რომ სინონიმები ამდიდრებს სამეცყველო და ცოცხალ ენას, ხოლო მოხსენებაში მოხმობილი წვიმის აღმნიშვნელი სინონიმები მესხეთში ინტენსიურად გამოიყენება, რაც კვლევისას შორს მიმავალი შედეგების საწინდარია.

ლევან კოჭლამაზაშვილის მოხსენებაში, **„საზიარო არტიკულაციის კანონის“ მოქმედებით დაკარგული {-ნ} ზმნური მორფემა ქიზიყურში“**, განხილული იყო ქიზიყური დიალექტისათვის დამახასიათებელი საარტიკულაციო მოვლენები.

ქეთევან მარგიანმა, მედეა საღლიანმა, ნატო შავრეშიანმა და შორენა შავრეშიანმა სვანური ენის საკითხების შესახებ წარმოადგინეს თავიანთი მოხსენებები. ქეთევან მარგიანის თემა იყო **„სვანური მეკერპე ეთნოლინგვისტური ტერმინი (დინა კოუფენიკოვას ტექსტების მიხედვით)“**; მედეა საღლიანმა კონკრეტული სა-

რაც მათი საკრალურობის მიმანიშნებელია.

ენობრივი ვითარების აქტუალური საკითხების შესახებ გაამახვილა ყურადღება მერაბ ჩუხუაძე თავის მოხსენებაში **„ქართული ენისა და ქრისტიანობის ისტორიული სტატუსი კავკასიის რეგიონში“**, რომელშიც პრობლემა

ბა და კუნძულური დიალექტის არჩევანი (მომავალი დროის გამოხატვა ინგილოურში)“. მათი მთავარი სათქმელი ის იყო, რომ იზოლაციის პირობებში ენობრივი კუნძულები დგება დამოუკიდებელი არჩევანის წინაშე. იზოლაციის შემდგომ იგი აგრძელებს განვითარებას და ცვლას არა მხოლოდ კონსერვაციის ან უცხო ენიდან შესვების, არამედ განვითარების იმანენტური კანონზომიერებითაც. მიღებული დებულებები კონკრეტული მაგალითებით ცალკეულ საკითხებზე და წარმოდგენილი.

გლობალურად იყო დასმული და წარმოდგენილი იყო შეხედულებები ქართული ენის სტატუსის შესახებ სინქრონიულ-დიაქრონიულ ასპექტებში, საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ, კერძოდ კი კავკასიაში; შეეხო 1790 წლის „ივერიელთა ერთობის ტრაქტატს და განსაზღვრა მისი მნიშვნელობა; ისაუბრა ჩრდილოეთ კავკასიაში არსებულ ვითარებაზე რელიგიური თვალსაზრისით, კერძოდ ქრისტიანული რელიგიის გავრცელების თაობაზე და ენობრივი პრობლემის შესახებ ისტორიულ ჭრილში, რომლის

ინოვაციის ფონდის CIF-ის – „საქართველო I2Q ინოვაცია, ინკლუზიურიზაცია და ხარისხი კონკურენტული ინოვაციის“ ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „სამედიაციო განათლება, გზა ინოვაციის, თანასწორობისა და ხარისხისაკენ“ – პრეზენტაცია გამართა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, 9 ოქტომბერს. პროექტის მხარდამჭერები არიან საქართველოს განათლებისა და მსოფლიო ბანკი.

გადასვლას. პროექტი, ერთი მხრივ, გულისხმობს შინაარსობრივ აქტივობებს. ამასთან, ჩვენთვის ფასეულია პროექტის ფარგლებში, შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნა. – აღნიშნა ქალბატონმა მაკაძემ და

აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის გადამზადება, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ინოვაციებისა და მენარმეობის ცენტრის დაარსება, აქსელერაციის პროგრამის შემუშავება, ინოვაციებისა და მე-

ლებენ მოღვაწეობას შესაბამის უნივერსიტეტებში მენარმეობისა და ინოვაციების ოფისებში, რათა მოხდეს მათი ცოდნის სხვებისთვის გაზიარება. ასევე, შექმნილი ცენტრი ალიტერატიული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით.

„სამედიაციო განათლება, გზა ინოვაციის, თანასწორობისა და ხარისხისაკენ“

დასძინა, რომ პროექტის მთელი არსი მენარმეობის უნარების განვითარებაა. თუ აქამდე ითვლებოდა, რომ მენარმეობის უნარები უნდა ჰქონოდა კონკრეტული სპეციალობის სტუდენტს, პროექტის ფარგლებში მომზადდება სილაბუსი, რომლის მიხედვით ყველა პროგრამის სტუდენტი ისწავლის ამ საგანს.

მოხსენება პროექტის შესახებ გააკეთა კავკასიის უნივერსიტეტის პროექტების მართვის დეპარტამენტის დირექტორმა **აკაკი კაპანაძემ**, რომელმაც ისაუბრა პროექტის მიზნებსა და ძირითად ამოცანებზე: **პროექტის მიზანია საქართველოს მხრიდან მონაწილე უნივერსიტეტის ინოვაციური და სამედიაციო განათლების რესურსების განვითარება. ეს მოიცავს როგორც სტრატეგიული მიზნებსა და გეგმების განახლებას, ასევე, უნივერსიტეტის დაინტერესებულ მხარეებთან კონტაქტების და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გამყარებას.**

ბატონმა აკაკიმ აღნიშნა, რომ პროექტის ფარგლებში მოხდება

ნარმეობის ცენტრების ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება, ბიზნესებსა და უნივერსიტეტებს შორის არსებული ქსელის გაუმჯობესება, შრომის ბაზართან კავშირების გაძლიერება, ინკლუზიური გარემოს შექმნა, შესაბამისი დამატებითი ჩართულობით, ინოვაციური ბანაკის ორგანიზება სტუდენტებისთვის. ადამიანური რესურსების განვითარება მოხდება ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ინოვაციებისა და მენარმეობის ოფისის დახმარებით, რომელიც ჩატარებს ტრენინგებს როგორც საქართველოში, ასევე ამერიკაში. გადამზადებული ექსპერტები გააგრძე-

ბევრ სხვა აქტივობასთან ერთად, კიდევ იგეგმება ერთობლივი კონფერენცია ინოვაციებისა და მენარმეობის შესახებ. ასევე, შეიქმნება პრაქტიკულ პრობლემებზე დაფუძნებული სწავლების სახელმძღვანელო მენარმეობის მიმართულებით არსებული კურსებისათვის.

კავკასიის უნივერსიტეტის ინოვაციებისა და მენარმეობის ცენტრის გამომწვევია და გეგმები აუდიტორიის გააცნო ცენტრის დირექტორმა **გიორგი ბურდულაძემ**; მან დეტალურად მიმოიხილა ცენტრის სხვა აქტივობები და ისაუბრა სხვადასხვა ღონისძიებების შესახებ. **შემი-**

ლია გითხრათ, რომ მენარმეობის ცენტრის მიმართულებით კავკასიის უნივერსიტეტი მონაწილეობს ქვეყანაში. გარდა თეორიული ბაზისა, ჩვენ გვაქვს მატერიალურ-ტექნიკური ალიტერატიული, ასევე, ადამიანური რესურსების გამოცდილება. ერთ-ერთი უმთავრესი, რაც გავაკეთეთ, იყო პრაქსელოგია პროგრამის შექმნა სტრატეგიებისთვის. ეს არის პროგრამა, რომელიც ეხმარება მცირე მეწარმეებს და სანარმეებს, რომლებიც არის დაფუძნებული ტექნოლოგიებზე.

მენარმეობის ცენტრი სამედიაციო უნარების განვითარებაში ადამიანების ოთხ ჯგუფს ეხმარება. ეს ჯგუფებია – სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, ადმინისტრაციული და აკადემიური პერსონალი. ცენტრში მისვლა და კონსულტაციების მიღება ნებისმიერი ადამიანისთვისაა შესაძლებელი. უახლოეს მომავალში განიხილება აქსელერაციის პროგრამის შექმნა.

სამედიაციო ცენტრის მენეჯერმა ბატონმა **ირაკლი სვანიძემ** თავის გამოსვლისას აღნიშნა: **მოხარული ვიქნებით, პროექტის ფარგლებში, გაგიზიაროთ ჩვენი გამოცდილება, გააცნოთ ჩვენი სტრატეგიები, ჩვენი მენარმეობის, მოიწვიოთ ჩვენთან – კავკასიის უნივერსიტეტში, შეგიძლიათ დაესწროთ სესიებს. ასევე, ჩვენც მივიღებთ მონაწილეობას ინოვაციებისა და მენარმეობის ცენტრის შექმნაში, მის განვითარებაში. მზად ვართ, თქვენც მოგისმინოთ, გაგიზიაროთ თქვენი გამოცდილება.** მან, ასევე, ისაუბრა სასწავლო სილაბუსებში სამედიაციო საგნის სწავლების დეტალებზე.

შეხვედრის მეორე ნაწილი დაეთმო ონლაინ შეხვედრას ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტის „ინოვაციებისა და მენარმეობის“ ოფისთან.

ERASMUS+ის ინსტიტუციური განვითარების პროგრამის (CBHE) მიერ დაფინანსებული პროექტის – „სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტების განვითარება საქართველოს უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებებში ვეტერინარიის ახალგაზრდა პროფესიონალების მომზადების მიზნით“ (VETPRO) ფარგლებში, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიაციო ბიბლიოთეკაში, ესტონეთისა და ლატვიის ვიზიტით მყოფმა პირებმა, მიღებულ ცოდნასა და გამოცდილებებზე, 26 სექტემბერს, პრეზენტაციები გამართეს.

ესტონეთის სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა უნივერსიტეტს, 12-16 სექტემბერს, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი **მაკა ბერიძე**, პროფესორები – **ლევან მაკარაძე** და **ნინო მელაშვილი** სტუმრობდნენ, ხოლო, 5-9 სექტემბერს სამუშაო ვიზიტში მონაწილეობა მიიღეს

ვიზიტები ვეტერინარიის მიმართულებით

პროექტის მენეჯერმა, საერთაშორისო ურთიერთობების უფროსმა სპეციალისტმა **გურანდა მოდებაძემ** და პროექტის მკვლევარმა, პროფესორმა **ნინო მელაშვილმა**.

ლონისძიებმა უნივერსიტეტის რექტორმა მაკა ბერიძემ გახსნა და ესტონეთის სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა უნივერსიტეტის ვეტერინარიის პროგრამის შესახებ დეტალურად მოახსენა დამსწრე საზოგადოებას. ასევე, ისაუბრა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ვეტერინარიის სპეციალობის სტუდენტთა საზღვარგარეთ გამოცდილების მიღების შესაძლებლობებზე.

ვიზიტისას მიღებულ შთაბეჭდილებებსა და სიახლეებზე ისაუბრეს პროექტის მენეჯერმა, საერთაშორისო ურთიერთობების უფროსმა სპეციალისტმა **გურანდა მოდებაძემ**, პროფესორებმა – **ლევან მაკარაძემ** და **ნინო მელაშვილმა**.

რებმა – **ლევან მაკარაძემ** და **ნინო მელაშვილმა**.

აღსანიშნავია, რომ ლონისძიებმა პროექტის პარტნიორი – ზუგდიდის შოთა მესხიას სახელობის სასწავლო უნივერსიტეტის წარმომადგენლები ონლაინ რეჟიმში ესწრებოდნენ. ლონისძიებზე, ასევე, პროექტის მონაწილეები, რექტორატისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლები, პროფესორ-მასწავლებლები, სტუდენტური თვითმმართველობის წარმომადგენლები და სხვა დაინტერესებული პირები იმყოფებოდნენ.

გვირგვინად გაცნობოთ, რომ ესტონეთის სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა უნივერსიტეტში ვიზიტისას სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წარმომადგენლები შეხვედნენ მასპინძელი უნივერსიტეტის რექტორს ბატონ – **ულენ ჯაკმას**. შეხვედრის დროს დაიგეგმა ურთიერთთანამშრომლო-

ბის გზები. ამასთან ერთად, მონაწილეები გაეცნენ მასპინძელი უნივერსიტეტის ვეტერინარიის ფაკულტეტის სტრუქტურას, საგანმანათლებლო პროგრამებზე მიღების წინაპირობებს, კვალიფიკაციების მინიჭების პროცედურებს, ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო პროგრამის შინაარსს, პრეკლინიკურ და კლინიკურ კურსებს, პრაქტიკის გავლის კომპონენტს, ნაშრომების მომზადების წესს, სტუდენტების ჩართულობის წინაპირობებს, სტუდენტების საკითხებს. უნდა აღინიშნოს, რომ სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში მონაწილეებს, ასევე, მიეცათ შესაძლებლობა, გაცნობოდნენ ესტონეთის სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას და მოენახულებინათ ანატომიის მუზეუმი, ვეტ-კლინიკები და კლინიკური ლაბორატორიები.

რაც შეეხება 5-9 სექტემბერის ვიზიტს, მონაწილეები გაეცნენ ვეტერინარიის ფაკულტეტის სტრუქტურასა და მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის კურიკულუმს, სასწავლო პროგრამებზე (ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო და სადოქტორო) მიღების წესს, სამაგისტრო ნაშრომის მომზადების საკითხს, პრეკლინიკურ და კლინიკურ სასწავლო კურსებს, აკადემიური პერსონალის პროფესიული განვითარების ხელშეწყობის მექანიზმებს და სხვა. მათ, ასევე, მიეცათ შესაძლებლობა, მოენახულებინათ ლატვიის სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა და ტექნოლოგიების უნივერსიტეტის სასწავლო და კვლევითი ფერმა, რომელიც არის ერთდღიური სახელმწიფო მეურნეობა, მესაქონლეობისა და ვეტერინარული მედიცინის კვლევისა და პრაქტიკის ცენტრი.

გვერდი მოამზადა ლიკა ზაზაშვილმა

„ავსტრიული ლიტერატურული შაბათ-ხვირა“

ბათუმში, 22-24 სექტემბერს, რიგით მეორე „ავსტრიული ლიტერატურული შაბათ-ხვირა“ ჩატარდა. ღონისძიებას უმასპინძლა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.

შევიკრიბეთ ავსტრიული კუთხის წარმომადგენლები, მთელი საქართველოს მასშტაბით, რათა გაგვეცნო ერთმანეთი და გაგვეზიარებინა ჩვენი ცოდნა ავსტრიის ფედერალური მინებისა და ქალაქების შესახებ. ეს დაუსწრებელი მოგზაურობა ავსტრიაში იმითიც იყო კიდევ უფრო საინტერესო, რომ გვევალეობდა ავსტრიელი მწერლებისა და მათი ნაწარმოებების წარდგენაც, რომელთა მშობლიურ რეგიონსაც მიმოვიხილავდით.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებული ავსტრიული კუთხე წარმოადგენს იყო სამი მოხსენებით: თქვენი მონა-მორჩილი, უნივერსიტეტის ინგლისური ფილოლოგიის მესამე კურსის სტუდენტი **რიტა გრიგორიანი**, ახალციხის პირველი სკოლის მოსწავლე **სალომე გვამბერიძე** და ასპინძის

მუნიციპალიტეტის სოფელ დამალის სკოლის მოსწავლე **ისკუი ქეროფიანი**. გვახლდნენ ჩვენი ავსტრიული კუთხის მუშაობაში ჩართული პედაგოგები – ქალბატონი **ლალი ბერიძე** და **ნელი დუდუქიანი**.

ჩვენ წარვადგინეთ ზემო ავსტრიის რეგიონი, მისი ლირსესანიშნაობები და მნიშვნელოვანი ქალაქები (წარმდგენი – სალომე გვამბერიძე); პრეზენტაცია მაუთჰაუზენის საკონცენტრაციო ბანაკის შესახებ (წარმდგენი – ისკუი ქეროფიანი). რაც შეეხება ავტორს, ჩვენ შევარჩიეთ ლუდვიგ ლაპერი და მისი ნიგნი – **„ვოლფგანგ ამადეუს მოცარტი – როგორია მისი შვილობილი“**. ეს პრეზენტაცია მე წარვადგინე. ნიგნი დიდი კომპოზიტორის შვილს, მის მოსახელეს – ვოლფგანგ ამადეუს უმცროსს ეძღვნება და მისი ცხოვრების მომენტების აღწერით სერიოზულ საკითხს, ცნობილი მამების ჩრდილში მდგომ და ხშირად დაკარგული შვილების პრობლემას წამოიწვს ნინ. დიდი ლელვა ახლდა ჩვენ პრეზენტაციებს, რადგან ისკუის გარდა ჩვენ ორს

სკოლაში არ გვექონდა ნასწავლი გერმანული; ცოტა ხანია, რაც გერმანულს ვეზიარეთ. ჩვენდა სასიხარულოდ უნდა ვთქვა, რომ შეგძელით და გამოცდილი თანატოლების გვერდით ლირსეულად წარმოვაჩინეთ ჩვენი ავსტრიული კუთხე. ავსტრიის ელჩი, ლრმადპატივცემული თომას მიულმანი თავს დაგვტრიალებდა, აქტიურად მონაწილეობდა, შეკითხვებითა და დამატებითი ინფორმაციით ავსებდა ჩვენ გამოვლენებს და მუდამ ვგრძნობდით მის ყურადღებასა და ზრუნვას. ასევე, უნდა ვახსენოთ ქალბატონი მზია გალდავაძის ამაგი მთელი ამ ღონისძიების მომზადებისა და „ბათუმური დღეების“ განმავლობაში.

თუმცა, მხოლოდ ეს როდი იყო. ჩვენ ვესტუმრეთ მუსიკოსთა პარკს შეკვეთილში და ჰუნდერტვასერის, ცნობილი ავსტრიელი არქიტექტორისა და ფერმწერის, გამოფენას.

რთულია ყველაფრის სიტყვიერად გადმოცემა, რადგან ამ ყველაფერს როდესაც თავად ხედავ, განსაკუთრებული ემოცია გეუფლება, თუმცა, შემძლია გავიზიაროთ ჰუნდერტვასერის ერთ-ერთი ნამუშევრის – „წვეთი ბადეში“ – ციტატა, რომელიც, ვფიქრობ, თქვენც დაგაინტერესებთ: **სწორი ხაზის მმართველობით ბაღე საზოგადოებაში თვითგანადგურების სიმბოლო და სიმბტომია. წყლის ყოველ წვეთში არის სიცოცხლის უსასრულობა. ის, თუ სად დაეცემა წყლის წვეთი, არის საიდუმლო, რომელსაც ადამიანი ვერასდროს შეძლებს გაიგოს. წვიმის ყოველი წვეთი არის კოცნა ზეციდან.**

კიდევ ერთხელ დიდი მადლობა ამ დაუფინყარი და საინტერესო დღეებისათვის და განუული შრომისთვის ავსტრიის ელჩს, ბატონ თომას მიულმანს, ქალბატონ მზია გალდავაძეს, მასპინძლებსა და მონაწილეებს.

რიტა გრიგორიანი
ინგლისური ფილოლოგიის სპეციალისტის მე-3 კურსის სტუდენტი

„ჩვენ – სტუდენტებს, გვიყვარს თურქული, იუსუფი და მისი ლექციები“

ზოგადად, მასწავლებლობა ძალიან რთული და საპასუხისმგებლო საქმეა. ორმაგად რთულია, ასწავლო სტუდენტებს ახალი, მათთვის უცხო ენა და ყველაფერი ახსნა იმავე ენაზე. ბატონი **იუსუფ ქუმუზი** ნათელი მაგალითია იმის, რომ როდესაც გინდა და გიყვარს საქმე, რომელსაც აკეთებ, ვერანაირი დაბრკოლება გაგაჩერებს.

რა თქმა უნდა, ენის შესასწავლად გარემოს ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. ლექციები, რომლებიც გვიტარდება ბატონ იუსუფთან, ძალიან პროდუქტიული და გამორჩეულია, რაც ჩვენში უფრო დიდ ინტერესსა და მოტივაციას აჩენს. ის ცდილობს, სტუდენტებს შეუქმნას მაქსიმალურად კომფორტული გარემო და გვაძლევს საკუთარი აზრების გაზიარებისა და შესაძლებლობების გამოჩენის საშუალებას. თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ ბატონი იუსუფი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადამიანია, რომელსაც დიდი წვლილი აქვს ჩვენს წარმატებაში. უზომოდ ბედნიერი ვართ, რომ უნივერსიტეტი გვაძლევს ასეთ შესაძლებლობას.

ჩვენ – სტუდენტებს, გვიყვარს თურქული, იუსუფი და მისი ლექციები.

იუსუფ ქუმუზი:
ახალციხეში 2019 წლის სექტემბერში ჩამოვედი. სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მაინორ პროგრამის და თურქული ენის სტუდენტებს ვასწავლი თურქულს. თუმცა, როცა სხვა ფაკულტეტის სტუდენტებსაც სურთ ენის შესწავლა, მათაც ვუტარებ გაკვეთილებს. ვფიქრობ, რომ თურქულის სწავლა საქართველოში და ქართულის – თურქეთში, ძალიან მნიშვნელოვანია ორ ვერსიის ურთიერთობის განვითარებისთვის.

ახალციხე, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და ჩემი სტუდენტები ძალიან მიყვარს. მადლობა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას, ჩემს კოლეგებს და ჩემს ძვირფას სტუდენტებს, რომლებიც ყოველთვის მემხარებებიან და მხარს მიჭერენ.

პარსენიკ პართანიანი
ინგლისური ფილოლოგიის მე-4 კურსის სტუდენტი

რომან გოგოლაური

სიტყვები უძლურია, გამოხატოს ის დიდი ტკივილი, რაც ამ დღეებში უნივერსიტეტელებს დაგვატყდა თავს. ნავიდა ჩვენგან კიდევ ერთი ჭკუმაღრტად გამორჩეული თანამშრომელი, პროფესორი რომან გოგოლაური.

რა ძნელია ჩვენთვის მასზე წარსულ დროში ლაპარაკი. ცრემლით, დარდით, უდიდესი მოუშუშებელი ტკივილით ვწერთ რომან გოგოლაურის გახსენებას.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რომან გოგოლაური გამორჩეული იყო არა მარტო სამეცნიერო-პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობით, სტუდენტი ახალგაზრდობის აღზრდა-განათლებაში შეტანილი წვლილით, არამედ ეს ახოვანი გარეგნობის, ტკბილმოუბარო კაცის თავისი ხასიათით, მოკრძალებული ქცევით, ერუდიციით, ლაღი სიტყვა-პასუხით გამორჩეოდა. იგი იყო მუდამ ქვეყნის სვებედზე მზრუნველი და მოფიქრალი ქართველი კაცის ეტალონი.

ცოტას თუ რგებია ისეთი სიყვარული, როგორცაც ის სტუდენტებს უყვარდათ. მისი გარდაცვალებით ერთხელ კიდევ ვირწმუნეთ მოარული ნათქვამი – „სიკვდილსაც კარგები უნდაო“.

რომან გოგოლაურის უდროოდ წასვლა იმიერში დააკლდა ქვეყანას, ჩვენს ქალაქს და, პირველ რიგში, მშობლიურ უნივერსიტეტს, რომლის განვითარებასა და წინსვლას შეაღია თავისი ცხოვრების საუკეთესო წლები.

არ გვეჯერა, რომ რომანი აღარ მოვა სამსახურში, პირველ რიგში,

ჩვეულებისამებრ, არ შეაღებს ბიბლიოთეკის კარებს, არ გაცენობა ახალ ამბებს, შემდეგ კი თავის საყვარელ სტუდენტებთან შესახვედრად აუდიტორიას არ მიაშურებს.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სპეტაკი სული. მსუბუქი ყოფილიყოს მისთვის გულზე დაყრილი მესხეთის მიწა.

არასოდეს დაგვაგინყდება და ყოველთვის მოგვენატრება უნივერსიტეტელებს პროფესორი რომან გოგოლაური, მისი ღვაწლი და ამაგი... გვეჯერა, მის საქმიანობას სტუდენტი ისტორიკოსები გააგრძელებენ და უკვდავყოფენ მის ნათელ სსოვნას.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

* * *

რომან გოგოლაური გარდაიცვალა... ღმერთო, ეს ხომ დაუჯერებელი ამბავია... ეს ხომ უსამართლობაა... როგორ შეიძლებოდა შენი სიკვდილი, რომანი...

დავკარგეთ უდიდესი პასუხისმგებლობის, მაღალი დონის პროფესიონალი, შინაგანი კულტურით გამორჩეული, უამრავი ღირსების მატარებელი, შრომისმოყვარე, კეთილშობილი ვაჟკაცი, რომელიც უზომოდ იყო შეყვარებული თავის ქვეყანაზე, ქალაქზე და სოფელზე. ზეპირად იცოდა, სად რომელი კენჭი იდო, რომელი საუკუნის, საიდან მოტანილი... ამდენ რამეს როგორ იმასხოვრებ-მეთქი, ხშირად მითქვამს, რაზედაც გაიღიმებდა ხოლმე...

რომან გოგოლაური 1986-91 წლებში წარჩინების დიპლომით დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი, 1993-97 წლებში – ასპირანტურა. მას შემდეგ დაუბრუნდა თავის კუთხეს და დღემდე წარმატებით ემსახურებოდა მომავალი თაობის აღზრდას; წარუშლელი კვალი დატოვა და თავისი სიტყვა „თქვა“ უნივერსიტეტის განვითარებაში.

2006 წლიდან რომან გოგოლაური ისტორიის დოქტორია, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი. სხვადასხვა დროს იყო უნივერსიტეტის წარმომად-

გენლობითი საბჭოს წევრი, ისტორიის კათედრის დოცენტი და ამავე კათედრის გამგე, თსუ მესხეთის ფილიალის ისტორიის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე, 2017 წლიდან სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, 80-მდე სამეცნიერო შრომის ავტორი, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება სამცხე-ჯავახეთის ისტორიის შესწავლას დაუთმო.

ძნელია იმ განცდის გადმოცემა, რასაც ვგრძნობთ მეგობრები, კოლეგები, ნებისმიერი თანამშრომელი და პიროვნება, ვინც იცნობდა და თუნდაც ერთხელ უსაუბრია მასთან.

სტუდენტების საყვარელი ლექტორი, მეგობრებისთვის უღალატო მეგობარი, უნივერსიტეტისთვის საუკეთესო პროფესორი და თანამშრომელი, სოფლისთვის ჭირისა და ღვინის გამზიარებელი და მოთავე, ასეთი და კიდევ უამრავი დადებითი თვისების პიროვნება იყო ჩვენი რომანი.

ძალიან მიჭირს მასზე წარსულში ლაპარაკი, მაგრამ ეს სამწუხარო რეალობაა, ის რეალობა, სადაც რომანი აღარ არის, მაგრამ მისი სიტყვა და ადამიანური თვისებები არასოდეს დაგვაგინყდება...

გადიანაცვლა მარადიულ სამყაროში და დავგიტოვა უდიდესი სევდა და ტკივილი. არ შემიძლია დაჯერება და სიტყვებსაც ვერ ვპოულობ, მხო-

ლოდ ერთი აზრი და კითხვა მიტრიალებს ცნობიერებაში – რატომ?

მშვიდობით, რომანი! მადლობა შენი ფასდაუდებელი შრომისთვის, სიკეთისთვის და ყველა იმ პროფესიული ღირსებისთვის, რომელიც ერთეულების ზეგდრია და რომელსაც ავლენდი ყველა ადამიანის მიმართ, ვისაც კი იცნობდი და ურთიერთობა გქონია. არასოდეს დაგვაგინყდება შენი თავდადება, საქმის დიდი სიყვარული, ადამიანების ერთგულება.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი ვუსამძიმრებთ ოჯახს, ახლობლებს, მეგობრებს, უნივერსიტეტს, ქალაქს და სოფელს, ყველას – რომან გოგოლაურის გარდაცვალებას.

მშვიდობით, რომანი! ალბათ, იმ ქვეყანასაც დააკლდა ღირსეული ვაჟკაცები, ლექსისა და სიტყვის მთქმელები, ალალები და მართლები, მამულზე და ქვეყანაზე უსაზღვროდ შეყვარებულები...

მსუბუქი იყოს შენთვის შენი საყვარელი ფერისი მიწა...

მარადიული ხსოვნა და დიდება შენ სახელს!

გულიკო გეგაური
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბჭოს სახელით

ინფორმაცია

● 25-27 სექტემბერს, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ჩატარდა ევროკავშირის „ERASMUS+“-ის პროექტის DITECH-ის საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია „ციფრული ტექნოლოგიები განათლებაში“ და DITECH-ის კონსორციუმის შეხვედრა.

პერსპექტივები უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და ზოგად საგანმანათლებლო სისტემაში. სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან კონფერენციას და DITECH-ის კონსორციუმის შეხვედრას ესწრებოდნენ: პროექტის მენეჯერი, პროფესორი თინა გელაშვილი, სტაფის წევრები: ასოცირებული პროფესორი მაია გელაშვილი და ბიბლიოთეკის ტექნიკური ხელმძღვანელი ხათუნა კვინცხაძე.

კონფერენციაზე, პროექტის მენეჯერმა თინა გელაშვილმა წარმოადგინა თემა: The impact of professional development trainings on the educational process. DITECH-კონსორციუმის შეხვედრაზე პროექტის მონაწილე ქართული და ევროპული უნივერსიტეტების წამომადგენლებმა იმსჯელეს და განიხილეს სამუშაო გეგმით გათვალისწინებული საკითხები და მოამზადებეს სამუშაო პაკეტი კონსორციუმის დასკვნითი შეხვედრისთვის.

● 27 სექტემბერს, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის I კორპუსის სააკტო დარბაზში გაიმართა 2023-2024 სასწავლო წლის შემოდგომის სემესტრის რიგით პირველი „საუბრები რექტორთან“.

დენტები რექტორთან პირისპირ, არაფორმალურ გარემოში, სვამენ კითხვებს, საუბრობენ პრობლემებზე, გამოხატავენ თავიანთ სურვილებსა და აზრებს. ამ შეხვედრას განსაკუთრებით ბევრი სტუდენტი ესწრებოდა, რადგან სასწავლო წლის დასაწყისი და სტუდენტებს შესაძლებლობა ჰქონდათ, რექტორის წინაშე

დაესვათ მათთვის საინტერესო კითხვები და ამავე დროს მიეღოთ სრულყოფილი ინფორმაცია სჯსუ-ში მიმდინარე სიახლეების შესახებ. „საუბრები რექტორთან“ შერეული ფორმატით გაიმართა, სტუდენტებს შესაძლებლობა ჰქონდათ, სურვილის შემთხვევაში, საუბრებში დისტანციურადაც ჩართულიყვნენ.

● 28 სექტემბერს, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან გაიმართა ლექცია თემაზე: „ახალგაზრდების როლი და ჩართულობა მშვიდობის მშენებლობაში“. მომხსენებლებად მონაწილე იყვნენ: ნინო კალანდარიშვილი, ნაციონალიზმისა და კონფლიქტების კვლევის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი და მიშა ჯახუა – კონფლიქტოლოგი.

ცენტრი“ (CPCD)-ის მიერ, რომელიც შვეიცარიული საერთაშორისო ფონდის „HEKS-EPPER“ მხარდაჭერით, საქართველოს საპატრიარქოს საქველმოქმედო ფონდ „ლაზარესთან“ ერთად, ახორციელებს პროექტს „ახალგაზრდები მშვიდობისათვის სამხრეთ კავკასიაში“, რომლის მიზანია სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობის მშენებლობის ხელშეწყობა.

თავ, ახორციელებს პროექტს „ახალგაზრდები მშვიდობისათვის სამხრეთ კავკასიაში“, რომლის მიზანია სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობის მშენებლობის ხელშეწყობა.

● 26 სექტემბერს, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, საქართველოში ახალგაზრდა ევროპელი ელჩების სახელით, სტუდენტებთან პრეზენტაცია გამართა ლიკა კოკაიამ და ნუცა ძანდავამ. ქსელი წარმოადგენს ქვეყანაში ერთ-ერთ ყველაზე მრავალრიცხოვან ახალგაზრდულ გაერთიანებას და მოქმედებს აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნებში ევროკავშირის საკომუნიკაციო პროგრამის EU NEIGHBOURS EAST-ის ფარგლებში.

ბის შესახებ ინფორმაციის გაცვალასა და თანამშრომლობის გაღრმავებას. ამჟამად გამოცხადებულია მიღება ახალგაზრდა ევროპელი ელჩების ინიციატივაში, რაც შესაძლებლობას აძლევს 16-26 წლის ახალგაზრდებს, შეუერთდნენ ქსელს და მიიღონ სარგებელი ქსელის საგანმანათლებლო და საკომუნიკაციო პროგრამებიდან, ასევე, წვლილი შეიტანონ ქსელის მუშაობასა და ევროკავშირისა და საქართველოს შორის თანამშრომლობის გაღრმავებაში.

● 4 ოქტომბერს, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, სს „ვიანი“ ახალციხის რეფერალური ჰოსპიტლის მხარდასაჭერად, ჩართო სისხლის უანგარო დონორის აქციაში – „გადაარჩინე სიცოცხლე“.

ველმა გაიღო სისხლი. ახალგაზრდებს კარგად აქვთ გაცნობიერებული, რომ სისხლის კომპონენტების საჭიროება მუდმივად მზარდია. მათი მიზანდასახულია ნებისმიერ დროს შეიძლება დასჭირდეს კრიტიკულ მდგომარეობაში მყოფ პაციენტებს. ერთი დონაციით კი შესაძლებელია, მინიმუმ, 2 ადამიანს გაუხანგრძლივდეს სიცოცხლე, ამიტომ სტუდენტები გაგებით მოეკიდნენ ამ მეტად მნიშვნელოვან აქციას.

● 6 ოქტომბერს, იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა უმასპინძლა ევროკავშირის ERASMUS+ -ის საერთაშორისო პროექტის E-PSY ფარგლებში გამართულ საერთაშორისო კონფერენციას – სტუდენტთა ფსიქოლოგიური კეთილდღეობა და მენტალური ჯანმრთელობის საკითხები.

ქემ, ფსიქოლოგებმა: გულიკო ბეჭაშურმა და ქეთევან ნარიმანიშვილმა. კონფერენციაზე, ქართველ მეცნიერებთან ერთად, იმყოფებოდნენ იტალიელი და პოლონელი მეცნიერები, განათლების სამინისტროს უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების განვითარების დეპარტამენტის უფროსი ნინო წერეთელი.

სამეცნიერო გულანის მორიგი სხდომა

სამეცნიერო-გულანის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ენის კაბინეტში, 26 ოქტომბერს, შედგა სამეცნიერო გულანის განმარტების თემაზე: **ეკოლოგიური მიზეზი გამონეყვლი მიგრაციის საკითხები და ეკოლოგიური ნიონინდის მუნიციპალიტეტში** – ნაიკითხა პროფესორმა **მაკა ბერიძემ**.

სამეცნიერო გულანის სხდომის ხელმძღვანელმა, პროფესორმა **მერაბ ბერიძემ** აღნიშნა, რომ სულ მალე გამოვა გულანის 24-ე ნომერი. ასევე, გულანის სხდომა ჩვეულ რეჟიმში, ყოველ ხუთშაბათს განახლებს მუშაობას. გულანის ხელმძღვანელმა დამსწრე საზოგადოებას შესთავაზა შემდეგი მოსაზრება, რომ შესაძლებელი იქნება გულანის სამი სხდომა ზედდამატებით ერთდროულად მეცნიერის მოხსენებებს. მოხსენებები

კი, ავტორის სურვილისამებრ, შეიძლება დაიბეჭდოს გულანში, ან სამეცნიერო ჟურნალში – „არავი“. პროფესორმა **მაკა ბერიძემ** მიერ წარმოდგენილი თემა ეხებოდა მე-20 საუკუნის 90-იან წლებში ეკოლოგიური კატასტროფის შედეგად აჭარის რეგიონიდან დაზარალებულ და გადაადგილებას დაქვემდებარებული მოსახლეობის მიგრაციის ნიონინდის მუნიციპალიტეტში, მათი სათანადო სტატუსის, საცხოვრისის, ინტეგრაციის, დასაქმების, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის კუთხით არსებულ ვითარებასა და იმ ონომასტიკურ პრობლემებს, რაც სამეცნიერო ექსპედიციის მუშაობისას გამოვლინდა მამაკაპური ადგილებიდან იძულებით გადაადგილებულ ადამიანთა დღევანდელ ყოფაში.

ბულ და გადაადგილებას დაქვემდებარებული მოსახლეობის მიგრაციის ნიონინდის მუნიციპალიტეტში, მათი სათანადო სტატუსის, საცხოვრისის, ინტეგრაციის, დასაქმების, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის კუთხით არსებულ ვითარებასა და იმ ონომასტიკურ პრობლემებს, რაც სამეცნიერო ექსპედიციის მუშაობისას გამოვლინდა მამაკაპური ადგილებიდან იძულებით გადაადგილებულ ადამიანთა დღევანდელ ყოფაში.

მოსხენების შემდეგ გაიმართა დისკუსია. თემა მომზადდა შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის – „ნიონინდის მუნიციპალიტეტის ონომასტიკის კვლევა და დოკუმენტირება“ – ფარგლებში.

● **სამეცნიერო-გულანის** სახელმწიფო უნივერსიტეტში 10 ოქტომბერს დაიწყო უნივერსიტეტის შიდა და გარეკომუნიკაციების მიზნით **16 ოქტომბერს**, ფინალში, ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ ინჟინერიის, აგრორულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისა და იურიდიული ფაკულტეტების გუნდები.

ასპარეზობაში დამაჯერებლად გაიმარჯვა ინჟინერიის, აგრორულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ფაკულტეტის გუნდმა. გუნდებს ფინალში მონაწილეობისთვის სიგალები გადაეცათ, გამარჯვებულ გუნდს კი, დამატებით, გარდამავალი თასი.

● **17 ოქტომბერს**, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის I კორპუსის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში, სტუდენტებთან საინფორმაციო შეხვედრა გამართეს დასაქმების ხელმძღვანელების სახელმწიფო სააგენტოს წარმომადგენლებმა: **მარიამ მალარაძემ**, **ქრისტინა კახარიანი** და **მარიკა კაჭკაჭაშვილმა**. სტუმრებმა ინფორმაცია მიიღეს სტუდენტებს იმ სერვისებზე, რომლებიც დაეხმარება მათ კარიერულ განვითარებასა და სამუშაო ადგილების მოძიებაში, რაც ხელს შეუწყობს შრომის ბაზარზე მათ სწრაფ და დროულ ინტეგრირებას.

● **18 ოქტომბერს**, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის და თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის ორგანიზებით, USAID სამართლის უზენაესობის პროგრამის მხარდაჭერით, გაიმართა საჯარო ლექცია თემაზე **„კონფლიქტი გამონატვის თავისუფლება და რელიგიის თავისუფლებას შორის“**.

საჯარო ლექციას უძღვებოდნენ **ნინა კალანდიაძე** – სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მონვეული ლექტორი და **ვასილ ჟიჟიაშვილი** – თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის მონვეული ლექტორი.

ლექციაზე წარმოდგენილმა თემამ დიდი დაინტერესება გამოიწვია.

● **25 ოქტომბერს**, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ახალქალაქის კორპუსის სტუდენტებთან, საგარეო საქმეთა სამინისტროს

ნატოსა და ევროკავშირის ცენტრის ორგანიზებით, საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა.

მონვეულმა ექსპერტმა, საგარეო საქმეთა სამინისტროს ევროკავშირის დახმარების კოორდინაციის და სექტორული ინტეგრაციის დეპარტამენტის დირექტორმა – **დავით ბუჯიაშვილმა**, საქართველოს ევროინტეგრაციის პროცესის დინამიკაზე, მის მნიშვნელობაზე, ახალგაზრდებისთვის გახსნილ შესაძლებლობებსა და სამომავლო პერსპექტივებზე ისაუბრა.

საინფორმაციო ცენტრის წარმომადგენელმა სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში – **თონა ზურაბაშვილმა**, ცენტრის საქმიანობის მიმართულებებსა და მიზნებზე ისაუბრა.

შეხვედრას ესწრებოდა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის მოადგილე – **ვასილ მოსიაშვილი**. შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში წარიმართა და მონაწილეებს საინფორმაციო ცენტრის მიერ გამოცემული ლიტერატურა და საინფორმაციო მასალა გადაეცათ.

შეხვედრა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ დაფინანსებული პროექტის „საზოგადოების ინფორმირებულობისა და მედეგობის გაზრდა“ ფარგლებში გაიმართა, რომელსაც საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ, საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოსთან ერთად ახორციელებს.

● **27 ოქტომბერს**, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან და აკადემიურ პერსონალთან საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა პროექტის **„ინოვაციები კურიკულუმში სოციალური ჩართულობის მხარდასაჭერად“** ფარგლებში.

შეხვედრის მიზანს წარმოადგენდა დამსწრე საზოგადოების ცნობიერების გაზრდა საგანმანათლებლო სისტემაში მრავალფეროვანი ჯგუფების წარმომადგენელი სტუდენტების, აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის ჩართულობისა და თანამონაწილეობისთვის.

ინფორმაცია

ვის თანასწორი პირობების შექმნის მიზნით.

სტუდენტები გაეცნენ ინფორმაციის პარტნიორ ქართულ უნივერსიტეტებში სპეციალურ განათლებასთან დაკავშირებული ახალი აკადემიური კურსების/მოდულების და მოკლე სატრენინგო პროგრამების შესახებ. აკადემიურ პერსონალთან კი წარიმართა მსჯელობა სამომავლო თანამშრომლობის პერსპექტივებზე და განისაზღვრა ის კურსები, რომელთა დანერგვითაც დაინტერესებულია სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.

პროექტი „ინოვაციები კურიკულუმში სოციალური ჩართულობის მხარდასაჭერად“ Erasmus + Capacity Building in Higher Education (CBHE) მხარდაჭერით 2020 წლიდან ხორციელდება. მის განხორციელებას კოორდინაციას უწევს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტზე არსებული შპშ პირთა საკითხების კვლევის ცენტრი.

პროექტის პარტნიორები არიან საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ადგილობრივი და უცხოური უნივერსიტეტები (ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (თსუ), ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი; Transilvania University of Bra ov (UTBv); Univerzita Palackeho v Olomouc (PUO); UNIVERSITY OF WARSAW (UW), Philipps-Universität Marburg, (UMR)) და შეზღუდული შესაძლებლობის თემსა და მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციები (განათლების განვითარების და დასაქმების ცენტრი (EDEC), მარიანი, მოძრაობა ხელმისაწვდომი გარემო ყველასათვის).

უნივერსიტეტის facebook-ის გვერდიდან

კუნძულ კრეტაზე ბატარეული შთაბეჭდავი ღვინო

ბალეონი შემომავალ ზარს დავეხედო, დიდი, მუქი ასოებით ეწერა „ქალბატონი მაკა“... რექტორი მიჩვენებდა. სასწრაფოდ, ოდნავ ალღევებული გავედი ოთახიდან. მივხვდი, მნიშვნელოვანი საქმე იყო და შეხვედრაც, რომელზეც ვიმყოფებოდი, მოიცდიდა.

საუბრისას გავიგე, რომ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მომსახურების სააგენტოს ორგანიზებით, ა(ა)იპ – სულიერების ცენტრის, კიდონიას და აპოკოროუსის მიტროპოლიის მხარდაჭერით, იგეგმებოდა აფხაზეთიდან დევნილი 12-დან 14 წლამდე 25 ახალგაზრდის საბერძნეთში, საზაფხულო ორკვირიან ბანაკში გაგზავნა. სურდათ მოხალისე ლიდერი და ტრენერი, რომელიც მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში მონაწილეობდა იქნებოდა, დაეხმარებოდა სხვა ლიდერებს და, ამასთან, შეიმუშავებდა თემატურ, ორკვირიან სასწავლო და გასართობ პროგრამას მონაწილეთათვის.

კუნძულ კრეტაზე გატარებული პერიოდის საინტერესო, ნაყოფიერი, გარკვეულწილად რთული და დიდი გამოცდილების მომცემი იყო. აღსანიშნავია, რომ ამ ორი ხალხის, ბერძნებისა და ქართველების რთული ისტორიულ-რელიგიური გამოცდილება მეტად გავს ერთმანეთს.

ბანაკის დღეები დატვირთული იყო რელიგიური ტურებით, ეკლესიის

სია-მონასტრებში ვიზიტითა და სხვადასხვა ტრენინგით. საბოლოო ჯამში, ახალგაზრდებმა დაამყარეს ურთიერთობები, გაიცნეს და შეიძინეს ახალი მეგობრები, გაუჩინებლად ახალი იდეები, რომელსაც მომავალში ქვეყნის განვითარებას მოახმარენ.

აღნიშნული პროექტი უკვე რამდენიმე წელია, ხორციელდება და მან არაერთი, დევნილი თუ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები ახალგაზრდისთვის მრავალფეროვანი თავგადასავლის ჩუქება შეძლო, რაც მათთვის მეტად მნიშვნელოვანი და ძვირფასია.

მიღებული გამოცდილება და ახლად შეძენილი ცოდნა არა მარტო ჩემთვის, როგორც ერთი ინდივიდისთვის, გახდა საინფორმაციო, უკეთ დამენახა არსებული რეალობა და პრობლემები, არამედ გაზარდა ჩემთვის საფუძველზე, მთლიანად, ჩვენი აფხაზური ცენტრის გეგმების ფორმულირებაში ითამაშა დიდი როლი. ამგვარად, კიდევ ერთხელ მინდა გადავიხადო მადლობა, უპირველესად, რექტორს ნდობისათვის, შემდეგ კი იმ თითოეულ ადამიანს, რომელმაც მცირედი წვლილი მინც შეიტანა ამ ამბავში.

ნათალია პარლიძე
ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი

საინტერესო გამოცდილების ორი თვე

ჩემთვის არაფორმალური განათლება ერთ-ერთ მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს. ამიტომ გადავწყვიტე ევროპის სოლიდარობის კორპუსის მოხალისეობრივ პროგრამაში ჩართვა.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არსებული PR აკადემიის ერთ-ერთ ტრენინგზე შევიტყვი ჯგუფ „Umbrella“-ს არსებობის შესახებ. მივიღე ინფორმაცია, რომ აღნიშნული ჯგუფი ევროპის სოლიდარობის კორპუსის ემსახურება და უზრუნველფოს მოხალისეების დასაქმებას ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში. კონკრეტულად, აღნიშნული პროგრამით წასულ მოხალისეს ახალგაზრდებისა და ბავშვებისათვის ინგლისური ენის სწავლება ევალება. ასევე, პროექტი მოხალისეს აძლევს შესაძლებლობას, შეისწავლოს იმ ქვეყნის ენა, რომელ ქვეყანაშიც იქნება ის მივლინიებული.

ჯგუფის – „Umbrella“-ს დამსახურებით, შევარჩიე ორთვანი პროექტი თურქეთში, კერძოდ, გაზიანთფში. მოგვხსენებთ, აღნიშნულ ქალაქში, უახლოეს წარსულში, მოხდა მიწისძვრა და იყო რთული მდგომარეობა, თუმცა, ამჟამად სიტუაცია სტაბილური და ნორმალურია. თუ მკითხავთ, რატომ ავირჩიე, მაინცდამაინც, თურქეთის რესპუბლიკა, გიპასუხებთ, რომ ამ ქვეყანასთან ბევრი საერთო გვაქვს.

მე პროფესიით მომავალი ისტორიკოსი გახლავართ და ესწავლობ თურქეთის ისტორიასაც, რაც ძალზედ საინტერესოა. ამიტომ გამიჩნდა სურვილი, მესწავლა ამ ქვეყნის ენა.

პროექტის განმავლობაში აქტიურად ვერთვებოდი ადგილობრივი ორგანიზაციების საქმიანობაში. ვმონაწილეობდი და აქტივობებს ვგეგმავდი სხვა უცხოელ მოხალისეებთან ერთად. უნდა აღინიშნოს, რომ გაზიანთფში არის

სირიელი მოსახლეობაც და ჩვენ მათთანაც გვიწევდა საქმიანობა. სხვა აქტივობებს რაც შეეხება, ეს შეიძლებოდა ყოფილიყო საუბრები სახალისო თემებზე, თამაშებით სწავლება ბავშვებისთვის და ასე

შემდეგ. ამასთან, ჩართული ვიყავი ინგლისური ენის კლუბების საქმიანობაში, რომელიც ითვალისწინებდა ინგლისურის სწავლებას ადგილობრივი მოსახლეობისათვის.

რა თქმა უნდა, ეს პროექტი ითვალისწინებდა ქართული კულტურის წარმოჩენასაც. მე მათ შეეთავაზა ქართული ტრადიციული საჭმელები, ქართული ცეკვა და სიმღერები.

პროექტმა მასწავლა ბევრი რამ. პირველ რიგში, ამომალა ინგლისური ენის კომპეტენციები, ვისწავლე ლინისტიკების დაგეგმვისა და მათი განხორციელების გზები. ვფიქრობ, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტს საინტერესო უნარ-ჩვევებით დაეუბრუნდება.

მერი ასპანიძე
ისტორიის სპეციალობის მე-4 კურსის სტუდენტი

„გრიგოლ ხანძთაძის ღრუბა დასდევს უნივერსიტეტის ეზოში გავლილ სტუდენტს“

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი მკაბ ბერიძე, სპეციალურად შემუშავებული პროგრამის ფარგლებში, 20 სექტემბერს, პირველკურსელებს შეხვდა. ღონისძიებას, ასევე, ესწრებოდნენ ოთხივე ფაკულტეტის სტუდენტები. შეხვედრა უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში გაიმართა.

ჩემთვის ერთ-ერთი გამორჩეული დღეა. მეძლევა საშუალება, შეხვედრე სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პირველკურსელებს. ეს დღე ყოველთვის ემოციურია, რადგან რამდენი წელიც უნდა გავიდეს, მახსენდება ჩემი პირველი ნაბიჯები ამ უნივერსიტეტში, როდესაც მე თქვენ ადგილას ვიყავი. – აღნიშნა ქალბატონმა მკაბ ბერიძემ და სტუდენტებს უნივერსიტეტის ისტორია-

ზე მოუთხრო, გააცნო სასწავლო პროგრამები, მიმდინარე პროექტები, ინფორმაცია გაცვლითი პროგრამების შესახებ. – უნივერსიტეტში ყოველთვის იყო და არის არაჩვეულებრივი გარემო. ამ გარემოს თავისუფლება ჰქვია. აქ ყოველთვის იყო თავისუფალი სივრცე. ჩვენ არავინ გვკარნახობდა, როგორი სტუდენტი უნდა გვქონოდა, ჩვენ თვითონ ვქმნიდით სტუდენტურ ცხოვრებას. მე გპირდებით, თქვენი ყველა კარგი ინიციატივა, ჩემი მხრიდან, იქნება მხარდაჭერილი. თქვენი ნებისმიერი წინადადება იქცევა რეალობად და თქვენი პირველი თანამოაზრე ვიქნები მე.

ქალბატონმა მკაბ ბერიძემ აღნიშნა, რომ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნი-

ვერსიტეტის კურსდამთავრებულები დასაქმებული არიან მთელი საქართველოს მასშტაბით, სხვადასხვა ობიექტზე. ხომ გავიგიათ – მესხი სწავლითა ქებულიო. თუ სწავლით ქებული მესხი მესხეთშივე მიიღებს განათლებას, მერე სხვა მაგალი მოდის. იცით, რისი მაგალი? რომ შემოხვედით ჩვენს ეზოში და დაგვხვდათ გრიგოლ ხანძთაძის ძეგლი... ის ნაკურთხი და შესწევს უნარი, ჩვენი თხოვნები შეისმინოს და აგვისრულოს. და მერე, მუდამ, წმინდა გრიგოლ ხანძთაძის ღრუბა დასდევს უნივერსიტეტის ეზოში გავლილ სტუდენტს.

რექტორის საუბრის შემდეგ შეხვედრა პირველკურსელებსა და რექტორს შორის კითხვა-პასუხის რეჟიმში გაგრძელდა.

ქალბატონმა მკაბ ბერიძემ სტუდენტთა არაერთ კითხვას უპასუხა.

შეხვედრის დასასრულს, უნივერსიტეტის რექტორმა, ერთიან ეროვნულ გამოცდებში მაღალი შედეგების მქონე სტუდენტებს, გრანტის მფლობელებს – გიორგი ქუჭიშიელს, თამთა თათოშვილს, ოთარ ბალახაძეს, ნინო ჯვარიძეს, ირაკლი ზედგინიძეს, ანა ხუციშვილს, გიორგი ხვედელიძეს, გიორგი ყურმაშვილს სამახსოვრო საჩუქრები გადასცა; სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საუკეთესო ქულებით ჩარიცხულ სტუდენტს – საბა ნარიშვილს, რექტორისგან სიმბოლური საჩუქარი, ხოლო თამაზ ბუკიას ფონდისაგან – 1 500 ლარიანი პრემია გადაეცა.

ჩვენი კორესპონდენტი

ლომის უნივერსიტეტში

როგორც სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის საჯარო მმართველობის პროგრამის მონაწილე პედაგოგი, 8-12 მაისს, ლექციების ჩასატარებლად, ვიმყოფებოდი პოლონეთში, კერძოდ, ლოდის უნივერსიტეტში. სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გავლილი კონკურსის შედეგად, მოვიპოვე მოხილვის სრული დაფინანსება და ამის საფუძველზე, მინვეული გახლდით ლოდის უნივერსიტეტის სამართლისა და ადმინისტრაციის ფაკულტეტის მიერ.

აღნიშნული პროგრამა განხორციელდა პროექტის ERASMUS+-ის საერთაშორისო მობი-

ლობის (ICM) ფარგლებში და სრულად დაფინანსდა მოპოვებული გრანტის შედეგად.

ხუთი დღის განმავლობაში ნავიკითხე ლექციები როგორც პოლინელ, ასევე, სხვადასხვა ქვეყნის საერთაშორისო მოხილვაში მყოფი სტუდენტებისათვის და ლოდის უნივერსიტეტის პროფესორისთვის.

ლექციების თემატიკა მოიცავდა შრომის საერთაშორისო სამართლის პერსპექტივებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციისა და ევროკავშირის როლის გათვალისწინებით, ასევე, შრომით მიგრაციას – საქართველოს პერსპექტივიდან გამომდინარე, სამუშაო ძალის მოძრაობას პოლონეთისა და უკრაინის მაგალითზე, აგრეთვე, ვისაუბრეთ შრომითი მიგრაც-

ციის საერთაშორისო სტანდარტებისა და საერთაშორისო ნორმატიული აქტების შესახებ.

სასიამოვნოდ გაკვირვებული დავარჩი, როდესაც ჩემი ლექციებით, სადაც ვისაუბრე საქართველოს შრომითი მიგრაციისა და პოლონეთ-უკრაინის სამუშაო ძალის მოძრაობის საკითხების შესახებ, დაინტერესდნენ უნივერსიტეტის სხვადასხვა განყოფილების წარმომადგენლები. ლექციების შემდეგ ამ საკითხებზე საინტერესო დისკუსიაც გამართა.

ვიზიტის ფარგლებში, შეხვედრები შედგა უნივერსიტეტის პროფესორთაგან, როგორც ონლაინ, ასევე, სააუდიტორიო რეჟიმში. სტუდენტებთან და ლექტორებთან შეხვედრებმა გააღრმავა ჩემი პრაქტიკა სხვადასხვა ინტერესების მქონე ადამიანებისთვის ინფორმაციის მომზადებისა და მომზადებული მასალების მიწოდების

კუთხით. კარგი იქნება, თუ ლოდის უნივერსიტეტში შექმნილ კოლეგებთან და სტუდენტებთან ურთიერთობები საგანმანათლებლო კუთხით კვლავ გაგრძელდება.

მოხარული ვარ, რომ მომეცა შესაძლებლობა, როგორც სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თანამშრომელს, მიმელო მონაწილეობა აღნიშნულ პროექტში. მინდა, მადლობა გადავუხადო სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას, განსაკუთრებით, საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურს განუყოფელი დახმარებისათვის და ვუსურვო კიდევ უფრო მეტი საერთაშორისო პროექტების განხორციელება.

ნონა კალანდაძე
სამართლის დოქტორი,
სამცხე-ჯავახეთის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მონაწილე პედაგოგი

სიახლა ვებარინარიაში 50 წლის უბედავ...

ვებარინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მეორე კურსის სტუდენტმა ლევან ჯალალონიამ, თანავტორთან – ქეთევან ჯალალონიასთან ერთად, ცხოველთა ძველთა პერპარირების მეთოდოლოგია შეიმუშავა და ამ მეთოდოლოგიით არაერთი ცხოველი მულაჟი დაამზადა. ლევანი ჩხორონყუდანაა. სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტზე არჩევანი ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის გამო შეაჩერა. ამბობს, რომ გაუმართლა, რადგან ადგილზე შესანიშნავი აკადემიური პერსონალი, თანაკურსელები, სამეცნიერო და პრაქტიკული მუშაობისთვის შესანიშნავი გარემო დახვდა. პროფესორის არჩევა ბავშვობიდან ცხოველებისადმი სიყვარულმა განაპირობა. ასევე, დაინტერესებული იყო სავეტერინარო მეცნიერების მიღწევებითა და მისი განვითარების სამომავლო პერსპექტივებით.

ჭირო იყო კიდევ შესაბამისი მეთოდოლოგიის ცოდნა. პრეპარირების მეთოდოლოგიის კვლევაზე სურვილი გაუშვარა იმ ფაქტმა, რომ საქართველოში, 55 წელზე მეტია, მსგავსი პროექტი არ განხორციელებულა.

ფიქრობთ, ჩვენი სამეცნიერო წამოწყება დიდ სარგებელს მოუტანს როგორც სკოლებს და უნივერსიტეტებს, ასევე, ყველა იმ ორგანიზაციას, რომელიც დაინტერესებულია ვეტერინარული, ზუსტი ანატომიური ფაქტების შესწავლა-გაზიარებით. ანატომიის ზუსტი და საფუძვლიანი სწავლა კი მედიცინის განვითარების ფუნდამენტია. განათლებული კადრების ჩამოყალიბება მეტად განავითარებს ამ ძალზედ მნიშვნელოვან პროფესიას. – ამბობს ლევანი.

იმისათვის, რომ ცხოველთა მულაჟები შეექმნათ, დიდი შრომა დასჭირდა. აუცილებელი

იყო ანატომიური ფაქტების ცოდნა. ერთი ცხოველის მულაჟის შექმნისთვის საჭირო იყო 200-ზე მეტი ძელის შესწავლა. თავიდან ნაშრომი ფუჭდებოდა. შემდეგ, ჩხორონყუში, ერთ-ერთ არასამთავრობო ორგანიზაციაში, ამერიკიდან ჩამოსული სპეციალისტის ტრენინგები გაიარეს.

საქართველოში არის პლასტიკის მულაჟები, რაც ვერ აღწერდა იმ რეალობას და ანატომიურ ფაქტებს, რისი ცოდნაც ვეტერინარისათვის და ამ სფეროში მომუშავე ადამიანისთვის არის უმნიშვნელოვანესი. ამან გამოიწვია ინტერესი, დაგვეწყო ამ თემაზე მუშაობა და სკელეტონის აწყობა შეგვძლებოდა. ჩვენი მეთოდოლოგიით, ამ ეტაპზე, რეალური ძვლებისაგან ანატომიური სიზუსტით აწყობილი გვაქვს რამდენიმე ცხოველის ჩონჩხი და ცალკეული ძვლები, რომლებიც

მოთავსებულია სპეციალურად შექმნილ ხის სადგამზე ვიზუალური, ესთეტიური და შემოქმედებითი უნარების გათვალისწინებით. ვმუშაობთ კიდევ რამდენიმე სკელეტონის აწყობაზე. ამჟამად ცხენის ჩონჩხის აწყობას ვგეგმავთ. – განგვიმარტავს ლევანი და დასძენს, რომ როგორც სტუდენტს, ამ კვლევამ მნიშვნელოვანი გამოცდილება და ცოდნა შესძინა. სამომავლოდ გეგმავენ ბიოპრეპარატების პრეპარირების მეთოდოლოგიაზე სავტორი ნიგის გამოცემას, ასევე, უცხოური ანატომიების მსგავსად, ანატომიის 3D სასწავლო პროგრამის შექმნას (აპლიკაციის სახით) რენდეროლოგიის მიმართულებით, რითაც სტუდენტებს შეეძლებათ ქართულ ენაზე ცოდნის მიღება.

მადლობა მინდა გადავუხადო უნივერსიტეტს მხარდაჭერისთვის და ყველა იმ ადამიანს, რომელსაც ჩვენს გვერდითაა და საქმით გვეხმარება. – ამბობს ლევანი.

ლევანმა და ქეთევანმა დააფუძნეს არასამთავრობო ორგანიზაცია „ახალგაზრდა მკვლევართა საინიციატივო ჯგუფი“, რომლის დირექტორიც თავად ლევან ჯალალონიანია. ორგანიზაციის ძირითადი მიზანია ვეტერინარიისა და ვეტერინარული მეცნიერებების პოპულარიზაციისა და განვითარების ხელშეწყობა, დარგობრივი სპეციალისტების ცნობიერების ამაღლება და მათი კომპეტენციების გაუმჯობესება. ორგანიზაციის მიზნად აქვს დასახული ჩხორონყუში ოსტეოლოგიის მუზეუმის შექმნა, რომე-

ლიც ხელს შეუწყობს რეგიონის განვითარებას როგორც ტურისტული, ისე საგანმანათლებლო თვალსაზრისით. აღნიშნულ მუზეუმში შესაძლებელი იქნება სასკოლო თუ საუნივერსიტეტო ინტეგრირებული გაკვეთილებისა და ლექციების ჩატარებაც, რომლის მიზანიც იქნება პროფესიული ცოდნის გაღრმავება და ვეტერინარიის პოპულარიზაცია. ასევე, მათ მიზანს წარმოადგენს ფერმერებთან მოკვლევადიანი საგანმანათლებლო ტრენინგების ჩატარება – ცხოველთა კუთვლილდობაზე, დაავადებასა და პრევენციულ ღონისძიებებზე, რაც მეტად გაზრდის სურსათის უვნებლობას და სასიკეთოდ აისახება ცხოველისა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე. პარალელურად ლევანი აგრძელებს სწავლას სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ვეტერინარიის მიმართულებით იღრმავებს ცოდნას და იძენს გამოცდილებას.

ლიკა ზაზაშვილი

ლევანის საქმიანობის შესახებ საზოგადოებამ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამართული სამეცნიერო კონფერენციიდან შეიტყო. მანამდე, პირველ კურსზე ყოფნის დროს, განსაკუთრებით დიდი ყურადღება ანატომიის შესწავლას დაუთმო. ლექტორის, პროფესორ ნინო მილაშვილის დახმარებით, მიიღო თეორიული ცოდნა და შესაძლებლობა მიეცა, თანავტორთან ერთად, მულაჟები (ბიოპრეპარატები) დაემზადებინა. ამისთვის სა-

ახალგაზრდა, რომელზეც მოგითხრობთ, სულ რამდენიმე თვეა, რაც სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტად აირჩიეს. ეს ახალგაზრდა **გიორგი კურტიანიძე**, იურიდიული ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტი. გიორგიმ კარგად გააცნობიერა მისი როლი ამ საპასუხისმგებლო საქმეში, თუმცა, წარმატების მხოლოდ სტუდენტური თვითმმართველობის არჩევნებში გამარჯვებით არ აფასებს. ამბობს, რომ წარმატება მიღწეული იქნება, თუ ის და მისი გუნდი, ყოველ მომდევნო დღე, უკეთეს საქმეს გააკეთებს. იცის, რომ მიზნის მისაღწევად ბევრი შრომაა საჭირო. მის-

თვის სიტყვა „ხვალ“ არ არსებობს. აქვს გრძელვადიანი გეგმა. შემოიკრიბა გუნდი და ამ გუნდთან, ასევე, უნივერსიტეტის სტუდენტებთან ერთად, დიდი წარმატებებისთვის ემზადება. მან იცის, რომ სტუდენტებთან კომუნიკაცია, ურთიერთობა და აზრთა გაცვლა მათი საქმიანობის ძირითადი ღერ-

თა გაცილებით ცერემონიული იყო პირველი. ვფიქრობ, წარმატებით გაფართოვდა თავე. – გვეუბნება გიორგი და სტუდენტური თვითმმართველობის გუნდის მომავალ გეგმებსა და მიზნებზე აგრძელებს საუბარს. ერთ-ერთი უმთავრესი მიზანი სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო

ნისძიებები უკვე დაწყებულია. აქტივობები იმართება როგორც ახალციხის, ასევე, ახალქალაქში მდებარე მესამე სასწავლო კორპუსშიც. გიორგის მიზნები სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კედლებს სცდება. მას კავშირი აქვს საქართველოს თითქმის ყვე-

ვე, საგანმანათლებლო მიმართულებითაც. აღსანიშნავია, რომ სტუდენტური თვითმმართველობაში ახალი წევრების მიღება დაწყებულია. სოციალურ ქსელში, სტუდენტური თვითმმართველობის გვერდზე დადებულია სარეგისტრაციო ფორმა. დარეგისტრირებული სტუდენტის ერთთვიანი გამოსაცემელი ვადის შემდეგ, გუნდი ერთხმად გადაწყვეტს ახალი წევრების მიღების საკითხს. თუმცა, გიორგი გვეუბნება, რომ მათი კარი ნებისმიერი სტუდენტისთვის ღიაა და ნებისმიერი სტუდენტის იდეის განხორციელებას მიესალმებიან.

გიორგი ხურბანიძე ახალი გეგმებითა და დიდი ზეგნებით

ძია. ამ ღერძის გარშემო უნდა იტრიალონ, ამ ღერძის გარშემო უნდა შექმნან სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ახალგაზრდების საინტერესო ისტორია. გიორგიმ ახალციხის შოთა რუსთაველის სახელობის პირველი საჯარო სკოლა დაამთავრა. შემდეგ, იურიდიულ ფაკულტეტზე, მშობლიურ ქალაქში გადაწყვიტა ჩაბარება. ეს სპეციალობა ბავშვობიდანვე მოსწონდა. გვეუბნება, რომ მოლოდინმა გაამართლა. უნივერსიტეტში პროფესიონალთა გუნდი დახვდა. სიხალისისა და კარგი საქმეების კეთების სურვილის გამო გადაწყვიტა, სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტის პოზიციაზე ეყარა კენჭი. **ყველამ ჩვენი წილი აგური უნდა დავდეთ რეგიონში ერთადერთი უმაღლესი საგანმანათლებლო კურსის განვითარების საქმეში. ამიტომ, შევკარი გუნდი, გავიმარჯვეთ არჩევნებში და ამ დღიდანვე დავიწყეთ მზადება ბევრი ღონისძიებისთვის. კურსდამთავრებულ-**

უნივერსიტეტის ახალგაზრდების სხვა უნივერსიტეტების სტუდენტებში ცნობადობის გაზრდა. ამ მიზნის მიღწევისთვის უკვე დასაწყისი კიდევ გზები. სტრუქტურაში ოთხი დეპარტამენტი, რომელიც ფაკულტეტების მიხედვით კიდევ არის დაყოფილი. გუნდი ლექციების შემდეგ სტუდენტური თვითმმართველობის კაბინეტი იკრიბება და დღის განმავლობაში დავგეგმავთ ღონისძიებებს მსგელოვს. ერთნაირი სამოქმედო გეგმა უკვე შეადგინეს. საგანმანათლებლო, მეცნიერებითი, კულტურული, გასართობი ღონისძიებები მრავლად და მათ გეგმაში. სპორტული ღონ-

და უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტთან. არის მოლაპარაკებები საერთო ღონისძიებების ჩატარების შესახებ როგორც კულტურული, ასე-

სტუდენტური თვითმმართველობის გუნდი მადლიერია, რომ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორატისა და ადმინისტრაციის მხრიდან დიდი თანადგომა აქვთ. სტუდენტების ყველა ინიციატივა და პროექტი მხარდაჭერილია მათგან. ბიბლიაში წერია: „კაცისთვის იმაზე უკეთესი არაფერია, რომ სულს აამოს თავისი გარჯით“ (ეკლესიასტე 2:24). ვისურვებთ, სტუდენტური თვითმმართველობის კარგად დაწყებულმა საქმეებმა ჯერ მათი, შემდეგ კი სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყველა გულშემატკივრის „სულს აამოს“. გვეჯერა, რომ გიორგი კურტიანიძის ხელმძღვანელობით აქტიური სტუდენტური თვითმმართველობა ახალგაზრდებისთვის ბევრ სასიკეთო საქმეს გააკეთებს.

ლიკა ზაზაშვილი

დასამსახურებელი ექსპედიცია

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა, 11-16 ივლისს, მონაწილეობა მიიღო „ახალგაზრდა არქეოლოგების საერთაშორისო სკოლაში“ გიუმრში (სომხეთი). ჩვენი უნივერსიტეტიდან წასული ვიყავით 5 სტუდენტი: **ვარსენიკ ვართანიანი, ანი მისიურაძე, თამარ ტყეშელაშვილი, ზოია ოთარაძე** და მე. ეს პროგრამა იყო საპოლოტე, რაც იმას ნიშნავს, რომ ყოველ წელს შეუძლიათ სტუდენტებს გაემგზავრნენ და გაიღრმავონ ცოდნა თავიანთ პროფესიაში. პირველი დღე დაეთმო ექსპედიციის ქალაქში; მოვიხილეთ ბევრი ღირსშესანიშნაობა. ყველაზე მეტად ურარტული ნარჩენების ნახვამ გამაოცა. ეს იყო დიდი ემოცია, ვერასდროს წარმოვიდგენდი, თუ ოდესმე ჩემი თვალით

ვნახავდი ურარტულ ნარჩენებს. შემდეგ 4 დღე დაკავებული ვიყავით ჩვენი საქმიანობით. გვიტარებდნენ და როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული ლექციები, რომლებიც ეხებოდა ობსიდიანის დამზადების ტექნიკას, ბრინჯაოს ჩამოსხმის ტექნიკას, ქალისა და მამაკაცის ძვლების გარჩევას და ასე შემდეგ. რა თქმა უნდა, პრაქტიკულ ნაწილს უფრო მეტი დრო ეთმობოდა, რადგან პრაქტიკულ მუშაობაში მიღებული ცოდნა უფრო დასამსახურებელია. არ შემიძლია არ აღვნიშნო ის ემოცია, როდესაც პირველად თავად აღმოვაჩინე ქოთნის პატარა ნაჭები. ჩემი მოტივაციაც იზრდებოდა აღმოჩენილ ნივთებთან ერთად. გათხრების დროს, ბევრი ობსიდიანი, ცხოველის ძვლები

და ქოთნის ნაჭები იქნა ნაწილი. ეს არქიტექტორული ძეგლი წარმოადგენდა გვიანი ბრინჯაოს ხანის სამარხს, ხოლო არქეოლოგიური გათხრები მიმდინარეობდა ზრადორში. მადლობა მინდა გადავუხადო სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს, პროფესორ მაკა ბერიძეს, რომელიც უამრავ შესაძლებლობას უქმნის სტუდენტებს. ასევე, მადლობას ვუხდის ასოცირებულ პროფესორს ხათუნა მათიამელის იმ პრაქტიკული თუ თეორიული სწავლებისთვის, რომელიც ამ ექსპედიციის დროს გამოვკვადგა. ბოლო დღეს გადმოგვეცა სერტიფიკატები, ჩვენ კი გავაცანით ჩვენი კულტურა ცეკვითა და სიმღერით.

უნივერსიტეტი – თავიდანვე სასიამოვნო შთაბეჭდილებით

მომასალავიათ. მე გახლავართ **მარიამ საანიშვილი**, 17 წლის, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინგლისური ფილოლოგიის სპეციალობის პირველკურსელი. დიდი ხანია, დავინტერესდები სწავლით, იმ დროიდან, როდესაც შევტყვევებ უამრავი შესაძლებლობების შესახებ, რომლებიც სასწავლებელს მეტად საინტერესოს ხდის. სწორედ, ჩემი შინაგანი ბუნების შესაბამისად, მოვიხილე მრავალფეროვნებით. სწავლა საშუალებას იძლევა, განვითარდეთ პირადი ინტერესების მიხედვით. მაგალითად, მე, როგორც ახალგაზრდა მწერალი, მაქვს შესაძლებლობა, ფართო გზა მივცე ჩემს უნარ-ჩვევებს, გავიღრმავო ზოგადი ცოდნა, რომელიც გამამდიდრებს შინაგანად და ჩამოვყალიბებ დიდი სასურველ პიროვნებად. მსურს ავლენო, აგრეთვე, ის თბილი გარემო, რომელმაც თავიდანვე სა-

სიამოვნო შთაბეჭდილება დამიტოვა და კიდევ უფრო საჩინო გახდა უნივერსიტეტის შემოთავაზებების ჭეშმარიტება. მე მაქვს შანსი, ვიყო გამორჩეული, დამოუკიდებელი, თავისუფალი, ყოველივე ამაში კი სწორედ სწავლა მეხმარება. დარწმუნებული ვარ, უნივერსიტეტში გატარებული ოთხი წელი იქნება დასამსახურებელი უამრავი სასიამოვნო მოგონებით.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ასეთ ღირებულ გზაზე მარტო როდია?! მას აძლიერებს რეგონში არსებული, განათლებით გამორჩეული საჯარო სკოლები, რომლებთანაც ჩვენი უნივერსიტეტი აქტიურად თანამშრომლობს. თანამშრომლობის, მშენებლობისა და სიკეთის კეთების უამრავი მაგალითის მოყვანა შემიძლია, რომელიც ჩვენი უნივერსიტეტის ლექტორ-მასწავლებლების ღვაწლი ფასდაუდებელია. ამჯერად ჩვენი უნივერსიტეტი და ახალციხის №1 საჯარო სკოლის თანამშრომლობის შესახებ უნდა გაცნობოთ და შთაბეჭდილებები გავიზიაროთ.

აქტივობები სკოლის მოსწავლეებთან

ცხოველთა და ცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დანაწილები განათლების საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის IV კურსის სტუდენტებმა საგნების – ეკოლოგიური ნივთიერება და კატასტროფის რის-

კის მართვა – აგრონომიის დოქტორის **თამარ ნარიანიშვილის** ხელმძღვანელობით, ნარეულდგინეთ პრეზენტაცია ახალციხის №1 საჯარო სკოლის III და VI კლასის მოსწავლეებს. შეხვედრაზე მათ ვესაუბრეთ ცხოველთა და ცვის საერთაშორისო დღის მნიშვნელობაზე, მიზნებსა და ამოცანებზე.

ასევე, ამ დღესთან დაკავშირებით, სტუდენტებმა ჩავატარეთ მინი ლექცია-პრეზენტაცია თემაზე „ბუნებრივი კატასტროფები“. ლექცია კითხვა-პასუხის რეჟიმში ჩატარდა. სტუდენტებმა მოსწავლეებს შეთავაზებთ მრავალი აქტივობა, რამაც პროცესი სასიამოვნოდ წარმართა, ხოლო შედეგი ნაყოფიერი აღმოჩნდა. მჯერა, რომ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი მსგავსი აქტივობებით და სტუდენტთა მქალაქური ჩართულობით ამბობდა და მომავალშიც იტყვის თავის ღირებულ სიტყვას. გვინდა, მადლობა გადავუხადოთ ქალბატონ **თამარ ნარიანიშვილს** ამ შესაძლებლობისთვის, ასევე, სკოლის პედაგოგს **ნინო ყურმაშვილს** გულთბილი მასპინძლობისათვის და ყველაზე მთავარს – ჩვენს პატარა მეგობრებს, ჩვენს მოსწავლეებს.

თორნიკე ბერიძე დანაწილებითი განათლების საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მე-4 კურსის სტუდენტი

P.S. ის ფაქტი, რომ განათლების ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დანაწილებითი განათლების საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის IV კურსის სტუდენტების მიერ გამართული აქტივობები საინტერესო იყო, დაადასტურა სტუდენტებისთვის გამოგზავნილი მოსწავლეების წერილებმა, რომლებიც სტუდენტებს ქალბატონმა თამარმა გადასცა. მოსწავლეები მადლობას უხდებიან სტუდენტებს გამართული ღონისძიებისათვის და აღნიშნავენ, რომ მოწონათ ინფორმაცია ცხოველთა უფლებებზე, აქტივობები ცხოველთა ნახატებით და სხვა. ყველაზე მეტად, ცხოველთა ხმებით წარმოთქმულმა ფრაზებმა გაამზიარულეს ისინი. **„გთხოვთ, კიდევ მოდიეთ“** – ეს იყო მოსწავლეთა მხრიდან ძირითადი მეზობელი სტუდენტებისადმი. ის გარემოება, რომ წერილებში მოსწავლეები სტუდენტებს პედაგოგებად მოიხსენიებენ, მნიშვნელოვანია, რადგან წერილების ნაკითხვის შემდეგ, როგორც მომავალმა პედაგოგებმა, მეტი მოტივაცია და სტიმული იგრძნო. სტუდენტები ამბობენ, რომ მსგავს აქტივობებს სხვა სკოლებშიც განახორციელებენ.

ნუხანდელი ლამი

ნუხელ ავანთე ძველი ლუმელი და მთელი ლამე შენზე ვფიქრობდი. ოთახში იდგა შენი სურნელი და გულში სიცხეს შენვე მიქრობდი...

ქარი ოცნებას განცდებს აქვსოვდა, იდგა წყვილიაღის ჩუმი დროება. შენი სახელი ისევ მახსოვდა, ის ძველი განცდა და სიტყობა...

შენი თვალის იდუმალება, ძვირფასო, ისევ თავს მახსენებდა. ცისფერი გრძობა და აალება, არ მასვენებდა, არ მასვენებდა.

და უძილობა, ფიქრი მუდმივი ოთახში ლურჯი იდგა აჩრდილი შენი ხელები, თეთრი, სულ ცივი, მაგრამ უსაზღვროდ ვრცელი მანძილი.

ნუხელ ავანთე ძველი სანთელი და შენზე ვწერე გათენებამდე, მტანჯველი იყო ცა ნუხანდელი, შენი სხეულის ვერ შეხებამდე.

ლელავა ქარი, შფოთავდა ქარი, წვიმის წვეთების ხმაურს

ვმონებდი, ცისფერი იყო, როგორც სიზმარი, ლამე, როდესაც შენ გიგონებდი.

ქარი

ქარი ანაზებს ამ ბნელ საღამოს, გულში შემოდის ოცნების ალი. შენმა თვალებმა უნდა მანამოს, შენ ხომ ამ გულის ხარ დედოფალი.

შენმა თვალებმა უნდა ნამილოს, სხვა სამყაროში, ვიცი და მჯერა და მერე წვიმამ თუ გადაილო, შენთან მომიყვანს ეს ბედისწერა.

და მერე ტკივილს თუ გავექეცი და მთებზე ნისლი ისევ ანთო. მე შენ სანუკვარ მიზნად მექეცი. ჩვენ ბევრი რამ გვაქვს, იცი, საერთო...

ჩვენ ბევრი ვნახეთ სათავე და ოცნებები თეთრიც და შავიც და შენს სახლისკენ, მაშასადამე... გამოვაცურე გრძობების ნავი.

შენ ხარ ოცნების თეთრი ფერია, ანგელოზების გფარავს შენ ფრთები და რაც აქამდე დამინერია, სულ შენ გეკუთვნის ჩემი ლექსები.

შენი თვალები, გრძობით დაღლილი, მინათებს წყვილიად, როგორც სანთლები.

შენში ვიპოვე ჩემი ნაწილი, შენი სინაზით მე გადავრჩევი.

მასხარი ოპოლადი

დანყებითი განათლების საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მე-5 კურსის სტუდენტი

„საოცრად აღრე აცივდა წლელს“

თვალები თოვლში ხედავენ ცრემლებს, თითები გრძობენ გაყინულ სხეულს, სიკვდილის თოვლი დაფარავს ტყემლებს, საოცრად აღრე აცივდა წლელს.

გასცქერი ისევ თოვლიან ფანჯრებს და გული გიცემს სათუთს და ეულს. სული კი ჩემი კვლავ გიდარავებს, დაცვარავს თოვლი მინებს დამსხვრეულს...

და ქარი როცა მოიტანს ლანდებს, პოეტი დახვებს ლექსების რეჟულს, რომ სამუდამოდ გაერთიანდეს, გულები ჩვენი ამ თოვლში ნლელულს...

რომ დაგავინყო ყოველი დარდი, გზა რომ მაჩვენო მე გზა აბნეულს, გნახე და მერე შენ შემიყვარდი, ძვირფასო, გარქმევ ამ გულის რჩეულს.

და დამელოდე, მე მოვალ მალე და უდარაჯე მაგ ცისფერ მინებს, მიყვარხარ! შენით მე შევიშალე, ფიქრები შენზე მე არ მაძინებს...

ფიქრები შენზე მანვიმს და მათოვს, ჩემთვის ზეცაა თვალები შენი, შენ გარდა ამ გულს სხვა ვერ გაათბობს, შენ ლამაზ ღიმილს ვერ დავეხენი.

ჰოდა, მელოდე, როგორც განთიადს, მოიმატებენ, ვიცი, ნისლები... მე მაინც მოვალ შენთან, ნათია და შენს მუხლებზე გარდავიცვლები...

***

თოვლზე ცივია ახლა ეს ლამე, ფანჯრებს დაეცყოთ ლურჯი ლანდები. მაისი,წვიმა, ქარი, მესამე გნერ, შენკი ისევ ღიზიანდები...

თოვლზე ნაზია ახლა ეს მხარე, მთებს მაგონებენ თეთრი ღრუბლები. შენთან ქალაქში გამოვემგზავრე, მხოლოდ ოცნებით გესაუბრები.

როგორ გგავს ახლა, როგორ, ეს მთვარე, ინთება ელვის განათებები. ასე უბრალოდ შემომეყვარე ასე უბრალოდ გნერ და გეხები.

ის გოგონა

მთვარეული ქიმერების შრიალი, გედების ცეკვა ქალაქის ტბაში, ლურჯი ფერები სულს ადევს ფონად. ოჰ! შევიშალე ნამდვილად მაშინ, რომ დავინახე მე ის გოგონა...

ქარები კრეფდნენ იებს და ვარდებს, და გულში იდგა უცნობი გრძობა. რაღა ვუშველო ამ გულის დარდებს და სად ვიპოვო მე თანაგრძობა...

ნაზი გოგონა, შეხედავ, იგრძობ, მის გამოჩენას გრიგალი მოჰყვა. დედოფალია, ადვილად იცნობ, რომ უწითლდება საყვარლად ლოყა...

მისი სახეა სულის მფლობელი... გუშინ რომ ფიქრით ლამე ვათიე. ციდან ვარსკვლავთა გამომხმობელი, ლექსს გინერთ, ხოდა, გთხოვთ მაპატიეთ...

გოგონა მშვიდი დგას შავი თმებით. შავი თვალებით, ვნებით და მზერით, მე მასზე ფიქრში მთლიანად ვდნები, და არ ვილღები ლექსების წერით...

და ის მსგავსია ანგელოზების. ტბის პირას იდგა ვით სერაფიმი, ქალი ედემი გრძობის, ოცნების, დასველებული სხეული წვიმით...

ტბა ვრცელი, შორი და უცნაური, შემომეგება გზაზე ვერხვებით. არც ნავი იყო არც მეზღვაური, ეს მართლა იყო? ახლაც ვერ ვხვდები...

„და სხელს შენსას მნიფა მბაჰნაბა, ღლეს დანარაჰნი ცის გრიგალაბი“

ლამეა, ცაზე მძინვარებს მთვარე, ცისფერ ალვებში თარეშობს ქარი. მოდი! ამ სულში გადმოიღვარე! შენთვის იხსნება ოცნების კარი.

მოდი! დანამე სული ფიქრებით, გული ფეთქდება ახლა თოვისგან. ნუთუ ოდესმე ერთად ვიქნებით? ნუთუ დამიხსნი სიმარტოვისგან?

არ დასრულდება ლურჯი ზღაპარი, შენი თმებით თავბრუდამხვევი. გული აღარ მაქვს შენით გამთბარი და სიყვარულის რჩება ნამსხვრევი.

არ დასრულდება ძველი სიზმრები, ყოველი ლამით ოთახში მყოფი. დღეს ამ გრძობაზე ისევ გიყვები და შენ გეძღვნება ყოველი სტროფი.

ღვთის გულისათვის! ეს რა ხმა მესმის!? ვისი ხმა მოგაქვს აქ, ჩემთან, ქარო? ის ხომ ბავშვია, დარდობს და კენესის, სურს, რომ ცრემლების ზღვად დაიღვაროს...

მე ვხედავ სახეს და დიდხანს ვფიქრობ და ეჯახება ქარიშხლებს გულში. ეს ხმა მე მტანჯავს გონებას იპყრობს, მამე სისადავით ვარ გატანჯული.

ისევ მანუხებს მწველი გრძობები, შორს მთებზე მოჩანს წვიმის წვეთები! მე ჩემს ფიქრებში განვმარტოვდები და შენ მშვენიერ ლანდს შევხები...

ახლა ამ ლექსს ვნერ და გრძობებს ვაქსოვ, უნდა მოგიძღვნა მე დღეს წერილი. შენი ყოველი დეტალი მახსოვს, ძველი რითმებით გადასერლი...

მახსოვს მაგ სახის უცხო მშვენება, მიზიდავს ვნება შენი თვალების... და სხეულს შენსას, მნიფე მტევენებად, დღეს დანურავენ ცის გრიგალები...

„ახალგაზრდები უაქთენი მოგავლისთვის“

შირიზა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ორგანიზებით, 21 სექტემბერს, მშვიდობის საერთაშორისო დღეს, გამართა ღონისძიება, სადაც გამოვლინდნენ საგანტო კონკურსის – „ახალგაზრდები უკეთესი მომავლისთვის“ გამარჯვებულები.

ღონისძიებაზე მინვეული იყვნენ ახალგაზრდი ცენტრის „მესნი ახალგაზრდები ერთობისთვის“ წევრები. კონკურსი 2021 წლიდან ხორციელდება და წელს სამ სხვადასხვა ნომინაციაში ჩატარდა – „საუკეთესო სამშვიდობო საქმიანობა“, „საუკეთესო სამშვიდობო იდეა“ და „საუკეთესო სამშვიდობო გზავნილი“. მასში მონაწილეობის მიღება შესაძლებელი იყო როგორც ინდივიდუალურად, ასევე, ჯგუფურად. თითოეულ ნომინაციაში გამარჯვებულ ახალგაზრდებს 3 000 ლარის ოდენობით ფულადი პრემია გადაეცათ. მონაწილეობის მსურველებს უნდა აერჩიათ ერთ-ერთი ნომინაცია და მოეფიქრე-

ბინათ მისი განხორციელების ყველაზე ეფექტური გზა.

საქსუს-ს სტუდენტებმა აღნიშნულ კონკურსში წელს პირველად მიიღეს მონაწილეობა, მათი იდეა მულტი-ფუნქციური ფოლკლორული ანსამბლის შექმნის იდეა იყო და მეორე ნომინაციას ეხმარებოდა. სტუდენტებსა და ახალგაზრდებს სიტყვით მიმართა – თეა ახვლედიანი, გია ვოლსკი, შალვა პაპუაშვილი, დონორი ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა და პარტნიორებმა.

ყველა დამსწრე ახალგაზრდას მინისტრის აპარატისგან სიმბოლური საჩუქარი გადაეცა. ცენტრის სტუდენტებმა გამოთქვეს მზაობა, აქტიურად მიიღონ მონაწილეობა სხვა, მსგავს კონკურსში, რადგან ის დიდი გამოცდილებისა და ცოდნის მიქცეში აღმოჩნდა მათთვის.

ნათალია პარდიძე ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი

„ახლა იმ პარ, სადაც ყოველთვის მიხლოდა ყოფნა“

სასწავლო წელი დაიწყო, ჩვენს გულებში უსაზღვრო ემოცია და სიხარული იღვრება; ჩვენ დიდ ოჯახს ახალი წევრები ემატება; უნივერსიტეტის ჩაჩუმებული აუდიტორიებიდან ახალი ხმები ისმის. მივდივარ, ფიქრები თავს მხვდება. მინდა, ყველას სიხარული გავიზიარო. ახლა, მეც მომინდა პირველკურსელობა. ნეტავ რას გრძობენ პირველკურსელები, როგორი განცდების ქვეშ არიან? ამ მოტივით, გადავწყვიტე, გავიზიაროთ ერთ-ერთი მათგანის, ქართული ფილოლოგიის პირველი კურსის სტუდენტის – ეკა მოდებაძის პირველი დღე უნივერსიტეტში.

დამოუკიდებელი, სრულფასოვანი ადამიანი ვარ.

– ეკა, მგონია, რომ თქვენთან საუბარისას, ყველა პირველკურსელის სათქმელი მოვისმინე. გამოგიტყდებით, თქვენი ასეთი გულახდილი საუბრით საოცარი გრძობები მაჩუქეთ. ჩათვალეთ, მეც თქვენთან ერთად პირველად შემოვიფიქრე უნივერსიტეტში. გემადლობთ ამ ყველაფრისთვის. ერთსაც გკითხვავ: რატომ გახდა თქვენთვის პრიორიტეტი სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი? რას ეტყობოდათ მომავალ აბიტურიენტებს?

უნივერსიტეტებს შორის არჩევანზე დიდხანს ვიფიქრე. ბოლოს, გადავწყვიტე სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩამებარებინა ქართული ფილოლოგიის სპეციალობაზე. ვთვლი, რომ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლის სურვილი ჩემი ერთ-ერთი საუკეთესო გადაწყვეტილება იყო. უნივერსიტეტის პროგრამების გაცნობისას, ჩემი ყურადღება გაცვილითმა პროგრამებმა მიიპყრო. ვხედავდი უნივერსიტეტის აქტიურ ცხოვრებასა და სამოქალაქო ჩართულობას, რამაც მიზიდავდა დღეს აქ ყოვლილყოფი. უკვე დავრწმუნდი საკუთარი გადაწყვეტილების სისწორეში. მჯერა, რომ ჯერ კიდევ ყველაფერი წინაა.

მომავალ აბიტურიენტებს ვურჩევ, რომ იბრძოლონ საკუთარი მიზნებისთვის და არასდროს თქვან უარი სტუდენტობაზე. გააკეთონ საკუთარი შესაძლებლობის მაქსიმუმი; თურმე, ყველაფერი ფასდება. ძიებთ საკუთარი თავი საზოგადოებასა და სამყაროში, გულს მოუსმინეთ, იმის ნაკარნახებს... მერწმუნეთ, ის არასდროს ცდება. არაფერია იმაზე სასიამოვნო, როდესაც საკუთარი თავი გეამაყება.

– ჩვენ უკვე ბევრი რამ გავართიანებს, უპირველესად – სტუდენტობა. გეთანხმებით, რომ ყველაფერი სწორედ ახლა იწყება. წარმატებულ სტუდენტობას გისურვებთ.

ინტერვიუერი იური ბალახაძე ქართული ფილოლოგიის სპეციალობის მე-2 კურსის სტუდენტი

ქსპანის საყმანვილო თეატრ-სტუდიის დასი „ფარდის მიღმა“ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ეწვია, 13 ოქტომბერს. ჩვენ ვიხილეთ ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია „სამშობლოს არვის წავართმევთ, ჩვენც ნურავინ შეგვეცილება“. სპექტაკლის დაწყებამდე დამსწრე საზოგადოებას დამდგმელი რეჟისორი, ქსპანის საყმანვილო თეატრის ხელმძღვანელი, ქალაქ რუსთავის გიგა ლორთქიფანიძის სახელობის პროფესიულ დრამატული თეატრის მსახიობი, საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრი, ფაზისის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი **ეკატერინე ქვრივიშვილი** მიესალმა: **სულ ერთი წელია, რაც ქალაქ ქსპანში ჩამოყალიბდა ახალგაზრდული საყმანვილო თეატრი, რომლის წევრებიც არიან სკოლის მოსწავლეები. თუმცა, ნებისმიერი დინამიკის მქონე ადამიანისათვის ღიაა ჩვენი კარი. როდესაც სპექტაკლზე დაინტერესდები, გადგინებ, აქცენტი პატრიოტულ თემაზე გამკეთებინა. არ შემიძლია ვაუა-ფმაველასათვის გვერ-**

დი ამეარა. სპექტაკლი სხვადასხვა რეგიონში გვექონდა გატანილი. ასევე, ათენში ფესტივალზე „დიონისე – 2023“ ვაჩვენეთ და არაერთი პრიზით დაგვრუნდით. მადლობა სამცხე-ჯავახეთის სა-

წარმოდგენაში გადმოცემული იყო ვაუა-ფმაველას ბიოგრაფიული შტრიხები, პატრიოტულ თემაზე შექმნილი პოეზია, გამოყენებული იყო ამონარიდები პოემებიდან „ბახტრიონი“, „სტუ-

მუსიკალურმა ნომრებმა. წარმოდგენის კულმინაცია გახლდათ ლოტბარის თეა ჯამრიშვილის მიერ შესრულებული დატერების სცენა, რომელმაც მაყურებელში დიდი ოვაციები გამო-

„სამშობლოს არვის წავართმევთ, ჩვენც ნურავინ შეგვეცილება“

ხელმწიფო უნივერსიტეტს მასპინძლობისთვის, მადლობა ახალგაზრდებს, რომ დაინტერესდნენ, გაუჩნდათ სურვილი და დღეს აქ მოზარდნი ჩვენი სპექტაკლის სანახავად.

მარ-მასპინძელი, „გველისმჭამელი“, „ალუდა ქეთელაური“. წარმოდგენას განსაკუთრებული ელფერი შესძინა ქორეოგრაფმა **მაკა დათაშვილი**ს მიერ დადგმულმა ქორეოგრაფიულმა და

ინვია. როგორც შემდეგ შევიტყვევებ, თეა ჯამრიშვილი ყველა ფესტივალზე, ამ სცენის საუკეთესო შესრულებისთვის, პირველი ადგილის მფლობელი გახდა. თეატრალურმა წარმოდგენამ დიდი მოწონება დაიმსახურა. უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა **მაკა ბერიძემ მადლობა მოახსენა წარმოდგენის რეჟისორს საუკეთესო სპექტაკლისთვის: **თითოეულ თქვენგანს მინდა განსაკუთრებული მადლობა ვუთხრა. მადლობა ასე დანახული ჩვენი საუნჯისთვის, მადლობა ასე ნათქვამი ქართული სიტყვისთვის, ასე შესრულებული ქართული ნამღერისთვის. იმაზე ძვირფასი არაფერი მინა-****

მართლაც, შემოდგომა უიმედოდ რომანტიკოსთა სულის სეზონია, მისი მიღება და გაგება ყველას როდი შეუძლია?! არ არის მარტივი უმინუზოდ აცახცახებული, გაყვითლებული, ოდნავ გვერდმომწვარი, მზეს მიმსგავსებული ყვითელი ფოთლების გულის გადახსნა, საკუთარ არსებობაში მათთვის ადგილის გამოთხოვა და დაბინავება, მარადიული სიმშვიდისა და ნეტარების პოვნა.

თურმე, ოდესღაც, ღმერთს მარტოსული ადამიანებისთვის სევდის შესამსუბუქებლად, ჩახუტების უნარი უჩუქებია, თუმცა, ისინი მაინც შორდებოდნენ ერთმანეთს და ამიტომ შეუქმნია შემოდგომა. ამგვარად, ზაფხულის დიდ ზეიმსა და ზამთრის სითეტრეს შორის სამი, ერთმანეთისგან რადიკალურად განსხვავებული თვე დაიბადა, რომელთაც საერთოცა და განმასხვავებელიც მრავალად აქვთ.

რთულია იმის თქმა, ადამიანების ნატანჯ სულს რამდენად ამშვიდებს, შველის და აწყნარებს მოდულუნე ხეების ააღ-

„შემოდგომა სულის სეზონი უფროა...“

„...მოვა ჩუმი შემოდგომა მალე, შემოდგომას სიხარული მოაქვს“
ტიანტი ბრანელი

ბული ფერი, ან ძირს დაგებული ოქროსფერი ატლასი, მაგრამ გულთან მისული მალული, ალტაცებული და, ამასთან, დამფრთხალი შრიალი ბევრ რამეს იტყვს...

ფანჯრიდან გახედვისა თუ ბუნების ნიაღში ყოფნისას, სიჩუმის პირისპირ მყოფი, გარინდებული ფოთლები მოჩანს. ბევრი რამ იკითხება მათ გამუქებულ, აპრიალეზულ ზედაპირზე, მდუმარებით ალვისილი, კრძალვით მტყვევლებს მათი ხელი ჩურჩული, რომელიც ყველაზე წარფელი, ხმაურისანი და ჟღერადია.

ყოველწამიერად, ხის ნატიფ ტოტებს ბოლოჯერ მიაღერსებული, გამომშრალი და ბუმბულივით მსუბუქი ფოთოლი ძირს, მარადიული ძილისა და დასვენებისთვის ემზადება, იცის, შემდეგ წელს ველარ გაიღვიძებს და

ალარც ალარავინ დაელოდება მის ხილვას; ამგვარად ის საკუთარ მარადიულობასა და სეზონს გაყოლილ სიმწვანეზე ჰყვება.

წერილ თუ შედარებით მსხვილ, ნელთა სიმრავლით დახუნძულულ ხეზე არის ფოთოლი, რომელიც დროზე ადრე გამოეთხოვა ნეტარ ხის ჩრდილებს და გალაღებულ მინაზე სძინავს. მისი სიმძირის უკან ბუმბერაზი და

დიადი სიმამაცე დგას, მას არც გამოთხოვებამდე ემინოდა სიყვითლის და არც დასასრულს, ბოლო ჟამს, საკუთარმა უძრავობამ არ შეუკრთო მშვიდი სიზმარი. ის შეუმჩნეველად დაეფინა ყავისფერში გადასულ მინის არმიებს.

პატარა, ფარფატი ფოთლებს დიდი ძალა აქვთ, ისინი აბობოქრებულ, მძივარე ქარს, დიდ, კაკლისოდენა სეტყვასა და თავ-

ხავს, ვიდრე თქვენს თვალში ამ სცენაზე აკიაფებული გულწრფელი ცრემლები. თქვენ ხართ „ფარდის მიღმა დამალული საქართველოს უკვდავების საიდუმლო“, აი, ეს თაობა ხართ. თქვენ, სიკვდილზე გამარჯვებული თაობა ხართ. ჩვენ ყველანი ვუერთდებით თქვენს სულისკვეთებას. დღეს არაფერს სჭირდებათ ახსნა. თქვენ ისე მოიტანეთ ეს ყველაფერი, რომ დაეწმუნდით, არ უნერია ჩვენს ქვეყანას გადაშენება...

წარმოდგენა შეაფასა და დასს მადლობა მოახსენა ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამსახურის, კულტურისა და გენდერული თანასწორობის განყოფილების ხელმძღვანელმა, ქალბატონი ეკატერინეს მეგობარმა მარინე გოგოლაძემ: **ეს იყო პოეზიით, ქორეოგრაფიით, მუსიკალური ნომრებით შექმნილი და ბიოგრაფიული შტრიხებით შეკრული ლიტერატურულ-თეატრალიზებული კომპოზიცია, სადაც გაცოცხლდა ვაუა-ფმაველას ბუნება, სამყარო და ყველაფერი ის, რაც კი ამ ბუმბერაზ ადამიანს ჰქონდა შექმნილი. კარგი თაობა გვეყავს. სწორედ, ასეთი ახალგაზრდების მხრებზე დგას ჩვენი მომავალი. ვიცი, რომ ერის ბერის სიყვარულით ანთებული ახალგაზრდები ხართ და მინდა წარმატებები გისურვოთ.**

იყო ბევრი თბილი სიტყვა, ბევრი სამახსოვრო ფოტო. ბევრი წარმატება უსურვეს „ფარდის მიღმა“ დასს, რომელიც ფარდის წინ პატრიოტულ სულისკვეთებას უღვიძებს ახალგაზრდა თაობას.

ლიკა ზაზაშვილი

ზაზაშვილი ყველაზე ხშირად მესმოდნენ უფროსებისგან – ნეტაც ისევ ახალგაზრდები ვიყითო. ძალიან მიკვირდა, ვერ წარმომედგინა, რატომ უნდა გარჯილიყო ადამიანი წარსულ-

დრო ხომ მხოლოდ მიდის...

ზე ფიქრით, მისი ნოსტალგიით, რატომ ნატრობდნენ იმას, რაც აღარ დაბრუნდებოდა. როდესაც სკოლის დამამთავრებელ კლასში ვსწავლობდი, გავიანზრე, რომ ეს არ იყო უბრალოდ ნელინადა, ეს იყო ახალგაზრდობის შესაძლებლობების მონატრება.

ახლა მეც ახალგაზრდა ვარ, ზუსტად მესმის, რასაც გულისხმობდნენ უფროსები. მათ გული სწყდებოდათ ყველა იმ დღისა თუ კვირის გამო, რომელიც, სამწუხაროდ, ვერ მიუძღვნეს საკუთარ თავს.

ახალგაზრდობა არის ის პერიოდი, როდესაც საკუთარ პიროვნებას უამრავი სირთულის გავლის ხარჯზე აყალიბებ. ეს შენი არჩევანია, როგორი იქნები სამომავლოდ. ახალგაზრდული ფინი შეუდარებელი რამაა, სისხლის დუღილი შეუძლებელს შეგაძლებინებს, მიზანდასახულობა, სიბნელის ნყურვილი... ღმერთო ჩემო, ისეთი საოცარია

ახალგაზრდული წლები, მაგრამ თავს იჩენს ერთი უდიდესი პრიზი – დროის შეგრძნების დაკარგვა.

ხშირად მესმის თანატოლებისგან, რომ მორიგი იმედგაცრუება ხვდათ წილად, თუმცა, მოთმინებით ელოან, მათი დროც მოვა! და აი, აქ, ამ ფიქრებში, კვდება ახალგაზრდული სული, რამეთუ დრო მხოლოდ მიდის... თითოეული წუთი ცხოვრებისა ის უდიდესი საჩუქარია, რომელიც ღვთისგან წილად გვხვდა და არ ღირს ამ საჩუქრის ლოდინით გაუფასურება. ყველა წამი ჩვენი დროა! ნებისმიერი მიზნის მიღწევის დროა! ახლა, ზუსტად გაფიქრების წამს! თუ კი რამე არ გამოდის, საჭიროა, შევცვალოთ არა მიზანი, არამედ მიზნისკენ მიმავალი გზა. დრო ხომ მხოლოდ მიდის...

ხშირად მეუბნებიან, არ შეიძლება დღევანდელი წამით იცხოვრო და მომავალ დღეზე არ იფიქრო, სიმართლე გითხრათ,

მწყინს... ჩემთვის უმნიშვნელოვანესია სასურველი და სანაქებო მომავლის შექმნა, თუმცა, არა ჩემი ნამიერი უბედურების ხარჯზე... მეტსაც გეტყვით, ცხოვრება თითოეული წუთით, სიყვარული ყველა წამისა, ყველა საათის დაფასება და ქმედითუნარიანობა, ეს სასურველი მოძრაობა, საუკეთესო ანმის შობს, რაც, დამეთანხმებით, ბევრად ეფექტურ მომავალს ქმნის. არ ვემიჯნები იმ ფაქტს, რომ წინდაუხედაობა ცუდია და წინასწარ რამეს გათვლა შესაძლებელი, მე მხოლოდ იმის მნამს, რომ დრო არასდროს დაგვიცდის, ის უბრალოდ მიდის...

ჯადოსნური ჯოხი რომ მქონდეს, „დრო მოვა და შევძლებ“, „დრო მოვა და გამოვავ“, „ახლა ამის დრო არაა“, „ახლა პრიორიტეტი ჩემი სურვილები არაა...“ და კიდევ უამრავ ასეთ ფრაზას გავაქრობდი ადამიანის ქვეცხოვეთიდან. მთელი გულით შეიყვარეთ სიტუაციის თითო წამი. მსურს, სამყაროში ყველა ინდივიდი საკუთარი მიზნების მიღწევას გაფიქრების წუთშივე შეუდგეს, რამეთუ, დრო ხომ მხოლოდ მიდის... ის არავის გველოდება!

რიკა სუბაძე
ქართული ფილოლოგიის სპეციალობის მე-3 კურსის სტუდენტი

რედაქტორი
მარიანა ჯაფელიაშვილი

რედაქციის მისამართი
ქ. ახალციხე, რუსთაველის 113

რედაქციის მისამართი
ლიკა ზაზაშვილი, რიკა სუბაძე, თამარ ქორტი, იური ბაღაზაძე, ნატალია პარლიძე, პარანაიკა პარტანიანი

ტელ.: (+995) 22 890 400 191
ტელ.: 599 25 25 68
ვებ-გვერდი: www.sjumi.edu.ge